

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

34. ČÍSLO / XVIII. ROČNÍK

10 Kč • 0,40 €

29. SRPNA 2010

Z obsahu:

V týdnu mučedníků

Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
11. srpna 2010
- strana 2 -

Královna apoštolů

učitelkou kněží (dokončení)
Matteo Crawley
- strana 4 -

Celý Mariin život je
obsažen v slově „klanění“
- strana 6 -

Od světla k Světlu

Cesta víry
Johna Henryho Newmana
- strana 6 -

To svět si žádá,
aby se vedl dialog
- strana 9 -

Ježíšovo srdce světu (13)

- Malá duše

Consolata Betrone

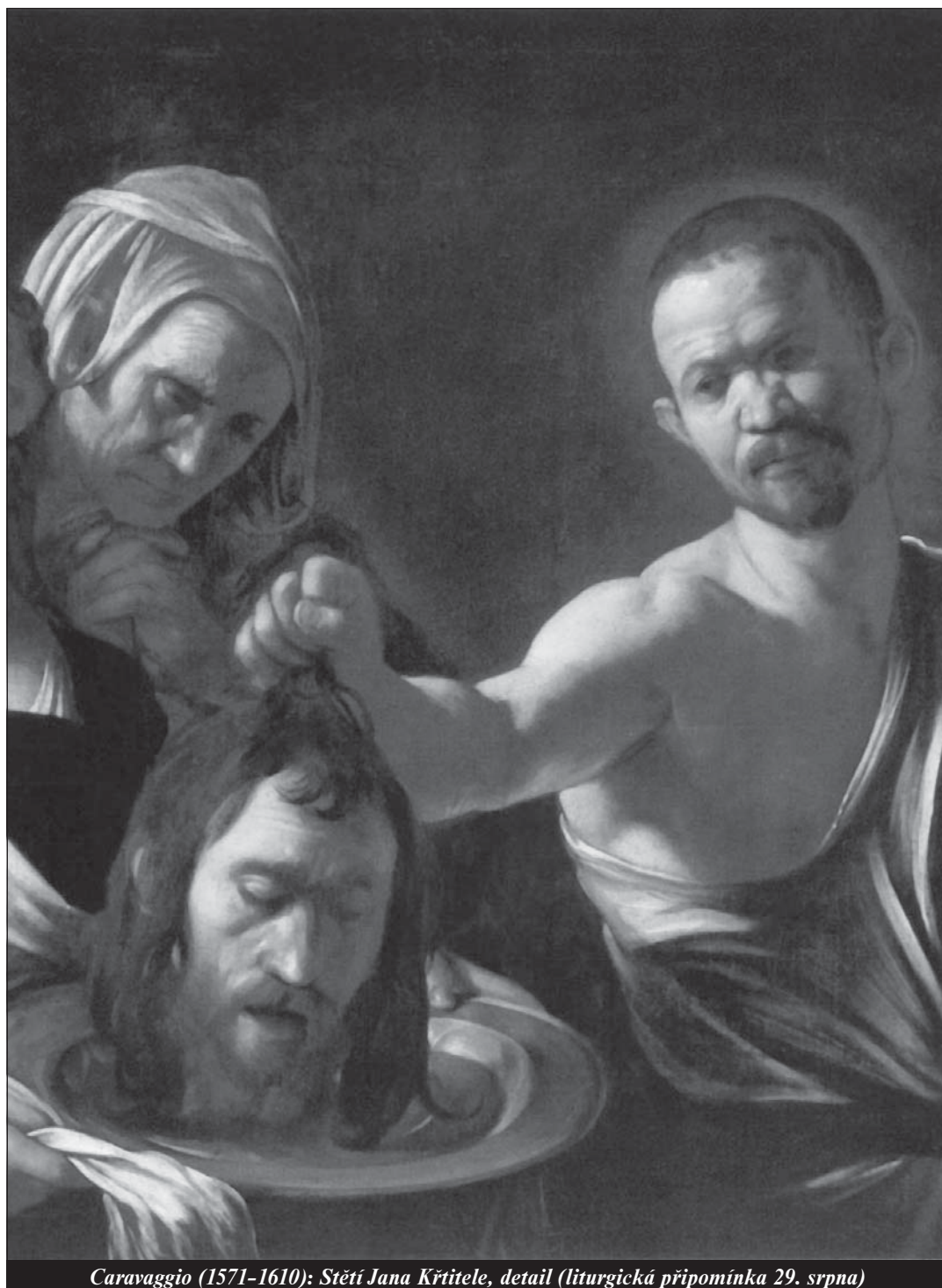
P. Lorenzo Sales - četba
na pokračování
- strana 11 -

Nenechajme si kazit děti!

K sexuální výchově
ve škole
- strana 12 -

Mons. Pozzo:

Osvobodit Koncil
od parakoncilní ideologie
- strana 14 -

Caravaggio (1571-1610): Stětí Jana Křtitele, detail (liturgická připomínka 29. srpna)

Dnes si v liturgii připomínáme svatou Kláru z Assisi, zakladatelku klarisek, zářící postavu, o které budu hovořit v jedné z následujících katechezí. Ale tento týden – jak jsem již naznačil při modlitbě Anděl Páně minulou neděli – si připomínáme také některé svaté mučedníky, ať už z prvních staletí církve, jako svatého Vavřince, jáhna, svatého Ponciána, papeže, a svatého Hippolyta, kněze, tak také z doby nám bližší, jako sv. Terezii Benediktu od Kříže, Edith Steinovou, patronku Evropy, a svatého Maximiliána Kolbeho. Chtěl bych se tedy krátce zastavit u mučednictví, formy svrchované lásky k Bohu.

Na čem se zakládá mučednictví? Odpověď je jednoduchá:

na smrti Ježíše, na jeho oběti nejvyšší lásky, dokonané na kříži, abychom měli život (srov. Jan 10,10). Kristus je trpící služebník, o kterém hovoří prorok Izaiáš (srov. Iz 52,13–15), který se vydal jako výkupné za mnohé (srov. Mt 20,28). Vyzývá své učedníky, každého z nás, abychom vzali každodenně na sebe svůj kříž a následovali ho na cestě úplné lásky k Bohu a k lidstvu. *Kdo nebere svůj kříž a ne následuje mne, není mě hoden – říká nám. Kdo si podrží svůj život pro sebe, ztratí ho, kdo však ztratí svůj život pro mne, nalezne ho (Mt 10,38–39).* Je to logika obilného zrna, které umírá, aby

vzklíčilo a přineslo život (srov. Jan 12,24). Ježíš sám je obilné zrna, které přišlo od Boha, božské obilné zrna, které se dá uložit do země, dá se zničit, rozdrtit smrtí, a právě tím se otevře a může přinášet plody na širém světě (Benedikt XVI., *Promluva při návštěvě luteránského kostela v Římě*, 14. března 2010). Mučedník následuje Pána až do dna, přijímá dobrovolně smrt za spásu světa v krajní zkoušce víry a lásky (srov. LG 42).

Odpověď na Boží volání

Ještě jednou, z čeho se rodí síla podstoupit mučednictví? Z hluboké a intimní jednoty

s Kristem, protože mučednictví a povolání k mučednictví nejsou výsledkem lidského úsilí, ale je to odpověď na podnět a volání Boha, je to dar jeho milosti, která nás uschopňuje obětovat vlastní život z lásky ke Kristu a k církvi, a tím ke světu. Když čteme životopisy mučedníků, žasneme nad klidem a odvahou, s jakou podstupují mučení a smrt: Boží moc se plně projevuje ve slabosti, v chudobě, která se svěřuje jemu a pouze do něho vkládá svou naději (srov. 2 Kor 12,9). Ale je důležité zdůraznit, že milost Boží nepotlačuje ani nezhasí svobodu toho, kdo podstupuje mučednictví, ale naopak ji obohacuje a pozvedá; mučedník je osoba svrchovaně svobodná, svobodná ve veškeré konfrontaci s mocí a se světem; je to svobodná osoba, která jediným definitivním aktem dává Bohu celý svůj život a v nejvyšším úkonu víry, naděje a lásky se odevzdává do rukou Stvořitele a Vykupitele; obětuje vlastní život, aby byl přidružen úplným způsobem k oběti Krista na kříži. Jedním slovem, mučednictví je velký akt lásky v odpovědi na nesmírnou lásku Boží.

Nekrvavé mučednictví lásky

Draží bratři a sestry, jak jsem řekl minulou středu, my pravděpodobně nejsme povoláni k mučednictví, ale nikdo z nás není vyloučen z povolání ke svatosti, aby žil vysokou měrou křesťanským životem, a to zahrnuje vzít na sebe každý den kříž. Především v naší době, ve které, jak se zdá, převažuje egoismus a individualismus, musíme si všichni osvojit jako první a základní úkol růst každý den ve stále větší lásce k Bohu a k bratřím, abychom přetvářeli náš život a přetvářeli tak i náš svět. Na přímluvu svatých a mučedníků prosme Pána, aby zapálil naše srdce a uschopnil nás tak milovat, jako on miloval každého z nás.

Bollettino Vaticano

11. srpna 2010

Mezitimulky redakce Světla

Překlad -lš-

V týdnu mučedníků

Z nesmírného zástupu těch, kteří si zasloužili, aby se věčně radovali z patření na Boží tvář, volí si Bůh některé, kteří se v následování Krista osvědčili zvláště hrdinským způsobem, aby byli pozdviženi k účtě oltáře. Každý z těchto vzorů pravé svatosti je z Boží vůle zvláštním autorizovaným poslem, které ho nám Bůh představuje jako závazný příklad, jak v určitých konkrétních situacích máme plnit jeho vůli. To se obzvláště výrazným způsobem projevuje v případě služebníka Božího kardinála Johana Henryho Newmana.

Jeho blahorečení 19. září bude mimořádné už proto, že je vyhlášen sám Svatý otec Benedikt XVI. při své první návštěvě Spojeného království. Ale mimořádná je také aktuálnost příkladu a konkrétního poselství tohoto nového světce současné době, třebaže od jeho smrti uplynulo 11. srpna již 120 let. Hrdinský stupeň ctností osvědčil Jonh Henry Newman také svým celoživotním bojem proti liberalismu a indiferentismu, tedy proti onomu moru, který smrtelně ohrožuje duchovní život až do dnešní doby.

Kdyby tomu bylo skutečně tak, že Bohu je v podstatě lhostejné, jakým způsobem a jakým kultem ho uctíváme, bylo by všechno hrdinské úsilí a hledání Newmanovo vlastně zbytečné. Bůh nám však tímto nejnovějším

Editorial

blahoslaveným zcela jednoznačně potvrzuje, jak zbloudilé jsou takové názory, jako by všechna náboženství byla vlastně stejná, že neexistuje žádná objektivní pravda, že náboženství je soukromá věc a do veřejných věcí nemá co mluvit. John Henry Newman však bude uctíván a oslavován jako závazný vzor, který oslavoval Boha tím, že důsledně a pokorně hledal jedinou pravdu a jediné světlo, a to i za cenu nesmírných obětí.

Blahoslavený kardinál Newman se dával pokorně vést Božím světlem a v upřímném úsilí očistit anglikánskou víru od liberalismu a dokázat její pravdivost dospěl nakonec po dlouhém a bolestném hledání k jasnému poznání, že je jen jedno pravé náboženství a jen jedna pravá Církev a že je to právě ona římská církev, kterou dosud tolik odmítal a odsuzoval. Newman jednal podle pevného přesvědčení, že jeho konverze ke katolické víře není jen jeho osobní záležitostí a otázkou jeho svobodné volby, ale je to povinnost před Bohem, kterou mu ukládá jeho svědomí. Jediná pravá víra je a zůstává závazným ukazatelem

nejen pro jednotlivce a jeho soukromí, ale pro celou společnost i pro správu věcí veřejných.

K povinnosti hledat a pak přijmout nalezenou pravdu se pojí další povinnost všech Božích dětí, které Bůh v jediné pravé víře a Církvi přijal za vlastní: aby celým svým životem, slovem i příkladem nikoho nenechávaly na pochybách o tom, kde je pravda a kde je život. Naše láska k bratřím a sestrám jiné víry by proto byla falešná a scestná, kdybychom je z jakési ohleduplnosti svým způsobem utvrzovali v přesvědčení, že i oni jsou na správné cestě a že žádnou jinou pravdu hledat nemusí.

Někdy slyšíme hlasy, že by svátost křtu neměla být udělována malým dětem brzy po narození, ale teprve ve věku, kdy je

Pokračování na str. 17

Pravá velikost

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní slavnosti

*Když pořádáš hostinu, pozvi chudé,
zmrzačené, chromé a slepé.*

Je sváteční den. Tvůj nejlepší Přítel byl pozván do domu významného farizea. Za přijetí, kterého se mu dostane, se odvděčí slovem své pravdy. Nebude-li ti zatěžko připojit se k němu, i tobě se dostane božského poučení. *Rozumné srdce chápe poučné výroky.*

Prohlédni si pozorně společnost, která je tu přítomná. Jakmile Ježíš vstoupil do hodovní síně, všechny oči se obrátily k němu. Ale nejsou to pohledy, které vítají a přijímají s radostí. Tito lidé pozorují Ježíše s očekáváním, že budou očitými svědky, jak tento prorok porušuje Zákon a obyčeje. Přímo číhají na nějaké pochybení tohoto hosta, aby znovu posílili své sebevědomí, které on svým učením a příkladem povážlivě narušuje. Usvědčují je, že jejich okázalé zachovávání Zákona není službou Bohu, ale spíš vlastní pýše. Aby dobře vynikla jejich domnělá velikost, potřebují někoho, na koho by mohli ukazovat prstem. Je to velké pokušení pro každého, kdo se cítí povolán být nekompromisním mravokárcem, při čemž jeho častým argumentem, ať už vysloveným, nebo jen pocítovaným, je: „To já...“

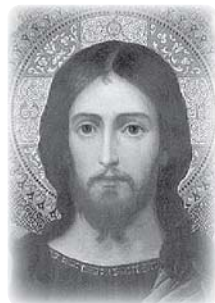
Není to bláhové, povyšovat chyby druhých na svou ctnost?

Jak velice jsou tito Ježíšovi spolustolovníci zahleděni do sebe, ukazují mimoděk i vlastním chováním. Přetlačují se u hodovní tabule jeden přes druhého, aby si zajistili co nejčestnější umístění. Nárokovat si nejčestnější místo znamená cenit sám sebe nad všechny ostatní. Při pohledu na tuto scénu se zamysli, zda se tu nenastavuje zrcadlo také tvému jednání. Rozhodni se, že se vynasnažíš, abys nenapodoboval jejich způsoby.

Ježíš vidí těm pokrytcům až na dno duše. Přišli, aby pozorovali jeho, a přitom zcela zapomněli, jak nápadnými se sami stali před jeho pohledem. I ty jsi přišel, abys pozoroval Ježíše, ale číh tak z jiných důvodů. Především si všimni, s jakým taktem se obrací k těmto bláhovým duším. V jeho slovech nejsou výčitky ani pokárání. Je to spíše přátelská a moudrá rada, která hraje přesně na tu strunu, na kterou je jejich nitro naladěno. Toužíte po slávě a po počtách.

Ale způsob, jakým o ně usilujete, vás může naopak přivést do hanby. Čím výše ční váš sebestředný trůn, tím větší bude vaše ponížení, až se zhroutí. A zhroutit se může velmi snadno, jakmile se zjeví pravda. Uč se od svého Mistra, jak přistupovat k chybujícím, aniž bychom je ponížovali a ještě více odrazovali.

Z Ježíšových slov však můžeš načerpat i povzbuzení. Tak jako slabosti druhých nejsou tvou předností, tak ani vážnost, která patří jiným, nepředstavuje tvoje ponížení.

Tak jako namyšlenost nezvětší tvoji slávu, tak ani skromnost tě nepřipraví o tvoji skutečnou velikost. To, co tě nejvíce ohrožuje, je tvoje vlastní nekritické sebezalíbení. Tvůj nebeský Hostitel, který tě zve k sobě, ví velmi dobře, které místo ti patří. Uvaž tedy důkladně, zda tvůj obyčej sledovat a posuzovat druhé tě nezaměstnává natolik, že nemáš kdy zhodnotit sám sebe. *Čím jsi větší, tím více se pokořuj, a před Pánem nalezneš milost. Pro ránu domýšlivce však není uzdravení, neboť se v něm uchytilo ošklivé býlí.*

Doprovod Ježíše až k tomu farizeji, který ho dnes pozval do svého domu. To, co nyní spolu s ním uslyšíš, ti naznačuje nejbezpečnější cestu k pravé velikosti. Je to královská cesta nezištné a milosrdné lásky. Je to ona cesta, jakou kráčí sám Bůh, který nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé⁽¹⁾.

Staň se nezištným služebníkem těch, kteří nemají, čím by ti odplatili. Oslavíš tak svého Boha, který je *Otec sirotků, ochránce vdov, hostí je ve svém svatém příbytku, zajišťuje opuštěným domov, vyvádí vězně k šťastnému životu*⁽²⁾. Čím pokornější a neokázalejší bude tvoje dobročinnost, tím více se můžeš podobat tomu, který tě stvořil. Může být něco zdrojem větší a skutečnější velikosti? To je způsob, jak *jsi spojen s městem živého Boha, s nebeským Jeruzalémem, se vznešeným shromážděním a obcí těch, kdo mají práva jako prvorození a jsou zapsáni v nebi.*

Využij příležitosti, že můžeš oslovit svého Pána, a poděkuj mu, že tě vzal s sebou na tuto užitečnou lekci pokory a lásky, která vede k pravé velikosti. Popros jej upřímně, aby jeho slova dozrála v tvém srdci.

„Prosím tě, Pane, ať tvůj pokrm lásky dává mému srdci sílu, abych ve svých bratřích viděl tebe a v nich sloužil tobě.“⁽³⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Mt 20,28; ⁽²⁾ resp. žalm 68; ⁽³⁾ srov. modlitba po přijímání

Liturgická čtení

1. čtení – Sir 3,19–21.30–31

Synu, dělej své práce v skromnosti a budeš milován bohumilými lidmi. Čím jsi větší, tím víc se pokořuj, a před Pánem nalezneš milost. Neboť veliká je moc Pána, je slaven pokornými lidmi.

Pro ránu domýšlivce není uzdravení, neboť se v něm uchytilo ošklivé býlí. Rozumné srdce chápe poučné výroky, moudrý člověk touží po pozorných posluchačích.

2. čtení – Žid 12,18–19.22–24a

Nepřistoupili jste k hmotné hoře, z které šlehal oheň a která byla zahalena mračnou temnotou a bouří, a přitom za zvuku trouby byly prohlášeny předpisy. Když to všechno Izraelité slyšeli, zdráhali se poslouchat a prosili, aby Bůh už k nim nemluvil.

Vy však jste přistoupili k hoře Siónu a k městu živého Boha, k nebeskému Jeruzalému: ke shromáždění obrovského množství andělů a k obci prvorozců, kteří jsou zapsáni v nebi; přistoupili jste k soudci, Bohu všech, k duším spravedlivých, kteří už dosáhli cíle, a k Ježíši, prostředníku nové smlouvy.

Evangelium – Lk 14,1.7–14

Když Ježíš přišel v sobotu do domu jednoho z předních farizeů, aby tam pojedl, dávali si na něj pozor.

On si všiml, jak si hosté vybírají přední místa. Řekl jim tedy toto poučení: „Až budeš od někoho pozván na svatební hostinu, nesedej si na přední místo. Mohl by být od něho pozván někdo vzácnější než ty, a ten, kdo pozval tebe i jeho, by přišel a řekl ti: ‚Uvolni mu místo!‘ Tu bys musel s hanbou zaujmout poslední místo.

Ale když budeš pozván, jdi si sednout na poslední místo, takže až přijde ten, který tě pozval, řekne ti: ‚Příteli, pojď si sednout dopředu!‘ To ti bude ke cti u všech, kteří budou s tebou u stolu. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.“

Svému hostiteli pak řekl: „Když strojíš oběd nebo večeři, nezvi své přátele ani bratry ani příbuzné ani bohaté sousedy, aby tě snad také nepozvali, a tak by se ti dostalo odměny. Ale když strojíš hostinu, pozvi žebráky a mrzáky, chromé a slepé. A budeš blahoslavený, protože oni ti to nemají čím odplatit. Dostaneš však odměnu při vzkříšení spravedlivých.“

Královna apoštolů učitelkou kněží (dokončení)

A nyní druhá lekce, krásná jako stránka z evangelia. Všude tam, kde jsem našel jen betlémskou slámu, slámu, která hoří, chci říci duši, jakkoliv malou, ale plnou Boha, plnou Ježíše Krista, tam jsem vždy našel pramen plodnosti, a někdy plodnosti, která ústí až do zázraku.

Jeden příklad, který je výmluvnější než celé svazky brilantních dizertací.

Zavedli mě do pokoje nemocného, který byl exkomunikován kvůli ohavným sektářským kampaním. Ach, jak strašným překvapením bylo pro něho, když spatřil vedle sebe kněze! „Jděte odtud,“ křičel, „okamžitě vypadněte ze dveří!“

„Neodejdu, dokud vám nedám rozhřešení ve jménu Ježíšova Srdce.“

„Nemluvte mi o tom,“ křičel ještě hlasitěji, „rychle odejděte! Nevíte, s kým mluvíte!“

„Vím, byl jste Ježíšův nepřítel, zranil jste jeho Srdce, ale tato rána se pro vás stala branou odpuštění a nebe. Právě toto Srdce mě posílá, abych vás připravil přijmout jeho odpuštění.“

„To nikdy, nikdy!“ křičel. „Odejděte!“

Ale já rozhodnutý, že tohoto nemocného chci mít jako zázrak Božího milosrdenství, dále jsem ho prosil:

„Vy ho nenávidíte, a on vás miluje... Jen žádný strach. Řekněte se mnou: »Ježíši, miluji tě, miluji tě, protože jsi Ježíš!...«“

Na jeho jízlivé a jedovaté odpovědi jsem opakoval se stále větší naléhavostí: „Řekněte po mně: »Miluji tě, Ježíši, protože jsi Ježíš!«“ Říkal jsem tuto střelnou modlitbu desetkrát, dvacetkrát, možná padesátkrát, protože má zázračnou sílu, a zdálo se mi, že proniká i přes jeho odpor až do nitra duše nemocného. Cítil jsem, že se ho zmocňuje pohnutí, již nikoli nenávisť a zlost. Proto jsem naléhal: „Řek-

něte se mnou: »Miluji tě, Ježíši, protože jsi Ježíš.«“

Asi po půlhodině, po dlouhém mlčení, když se zvedl a upřel na mě pohled, viděl jsem, že má v očích slzy. Milost si razila cestu a já jsem toho využil, abych ještě jednou pronesl spásné zvolání: „Řekněte se mnou: »Ježíši, miluji tě, protože jsi Ježíš!«“

Ještě chvíle mlčení, vnitřního a rozhodujícího boje, a pak mě vzal za ruku a se vzlykem zvolal: „Ó ano, miluji... protože on mě miluje!...“

Stržen láskou Ježíšova Srdce tiskl jsem ho do své náruče. Nakonec po malé chvíli se ptal jako Saul: „Co mám dělat?“

„Vyzpovídejte se, já vám pomůžu...“

Za hodinu a půl s rozzářenou tváří volá svou manželku nekatoličku, své tři nepokřtěné syny a vyzývá je, aby následovali jeho příkladu.

A nyní doslov, kde najdete lekci a důvod pro moji tezi: Kde hoří betlémská sláma, svatá duše, ať je jakkoliv maličká, tam je pramen plodnosti, která vede až k zázraku. Chcete vědět, kdo vzkřísil, abych použil slova onoho dobrého faráře, hřbitov této rodiny?

Asi za měsíc jsem z pověření biskupa sloužil mši svatou v pokoji tohoto vzkříšeného Lazara. Po jeho boku stáli tři synové a manželka, nyní již pokřtění. Všichni jsme spolu zpívali *Christus vincit*. Jak to bylo krásné a pravdivé! Po zpěvu následovala intronizace Božského Srdce. A pak jedna chudá stařenka, která zatím jenom stále plakala a modlila se skrčená v koutě po-

koje, přiblížila se k nemocnému a řekla s velkým dojetím: „Drahý pane, dovolíte mi nyní, abych vás objala?“

A zatímco on, neměně dojatý, k ní natahoval své ruce, ona řekla: „Jsem už 25 let u vás služkou a obětovala jsem všechny modlitby, všechno utrpení, všechna každodenní svatá přijímání a všechny své noční adorace... všechno Ježíšovu Srdci s prosbou o jednu jedinou milost: aby mi nedal zemřít, aby mi nedal nebe, dokud neuvidím nebe ve vaší rodině... Dobře, Božské Srdce zvítězilo. Nyní mohu zemřít. Moje posláni je skončeno!“

Drazí misionáři, není to dojemný a vznešený příklad? A vy se mi odvažujete tvrdit, že když kázete a slavíte mši svatou, když máte milost kněžství, že nejste schopni dělat takové zázraky? Buďte si jisti, že vždy máte k dispozici sílu svatosti onoho neznámého apoštola.

Vždy bude pravda, že království Boží je uvnitř kněžské duše, že se z ní uvolňuje svatost, protože božský život je vždy činný sám o sobě a v lidském srdci je vždy Bůh. Svatá Terezie řekla tuto pravdu šťastnou větou, že „horlivý klášter má stěny ze skla“, tzn. tento klášter vyznačuje život, oheň lásky, již pro tu samu skutečnost, že je opravdu horlivý.

Jak je to potěšující! Bůh ve své moudrosti nemůže od každého žádat, aby měl vědění a výmluvnost svatého Vincence z Ferrary, ani charismata svatého Františka Xaverského nebo svatého faráře arského..., on si žádá lásku a víru těchto světců, hlavně

při slavení mše svaté, ve vnitřním životě při modlitbě.

Ověřte si to, říkám vám to ještě jednou všem, vyzkoušejte si tento apoštolát nesrovnatelné síly v působení na mladé i staré, na ty, kteří se těší dobremu zdraví, i na ty, kteří jsou nemocní, jediný apoštolát účinný u všech, který je vždy plodný, pokud jen duše apoštola je plná božské plodnosti.

Hodně se mluví o síle levice, a přehání se to. Já bych raději mluvil o slabosti pravice. Kdybychom my, extrémní pravice, měli i bez zázraků a charismat duši plnou víry a srdce plné ohně jako svatý František Xaverský nebo svatý farář arský! Kolikrát byla zneužita slova našeho Pána a svaté Markéty Alaçoque: „Budu kralovat skrze mé Srdce i navzdory Satanovi a jeho spojencům!“ S odvoláním na tato slova se věřilo, že Ježíšovo Srdce odměnou za nevim jaké špatně pochopené pobožnosti spoutá nepřítele a bude na zemi neomezeně vládnout. Já se odvažuji říci, že ne. To není to, co chtěl Ježíš říct. Docela pokorně, ale kategoricky si dovoluji odmítnout tuto interpretaci jako chybnou. Náš Pán totiž tvrdil zcela jasně, že bude vládnout „navzdory Satanovi a jeho spojencům“. Ale – poslouvejte dobře – neřekl, že bude vládnout navzdory nám, jeho přátelům a apoštolům, jestliže my nejsme jeho praví přátelé, jeho horliví přátelé, jeho apoštolové! Když my nejsme jeho praví přátelé, jeho horliví přátelé, když se náš život vyznačuje jen průměrností, vlažností, pak uvězníme Ježíše na jeho cestě za jeho vítězstvím.

On nemůže kralovat, když Petr, Jakub a Jan nebyli tak svatí, jak mají být. I přes Sana a jeho spojence bude určitě kralovat, buďto je spoutá, nebo je obrátí, ale vždy jen tehdy, když jeho přátelé budou mít tu

POSLEDNÍ KATOLICKÁ GENERACE V ITÁLII?

Identifikace mladých s katolickou vírou povážlivě poklesla. Generace narozená po roce 1981 navštěvuje bohoslužby podstatně méně než její rodiče. Katolíci se i v Itálii mohou brzy stát menšinou. Ani výukou náboženství, ačkoliv ji navštěvuje velká většina žáků, nedaří se předávat víru dalším generacím.

Kath-net

věrnost, jakou očekává od svých kněží a od svých apoštolů.

Nechybí nám jenom krásná díla a krásné kostely. Dobrý kněz Chevrier říká: „Pomozte mi, pomozte mi zbudovat jedinou baziliku, která spasí svět!“

„Jakou baziliku?“ ptal se ho jeden zvědavý řeholník.

„Chci za každou cenu postavit baziliku, jejímiž základy jsou svatí kněží, baziliku, jejímiž sloupy jsou svatí kněží, baziliku, jejíž kazatelnou pravdy bude svatý kněz, baziliku, u jejíhož hlavního oltáře bude svatý kněz, který slouží mši svatou: Ano, baziliku, jaká je potřebná všude, a jen ona. K čemu jsou dívy umění z bronzu a z mramoru, jestliže v nich slouží nejen průměrní kněží, takoví dobří kněžští roboti? Dejte mi tuto morální baziliku se svatým knězem, a já spasím každou farnost a celé město!“

Ó, jak velkou pravdu měl pater Chevrier! Zdá se mi, že se nenaléhá dostatečně na hodnotu „ex opere operantis“, kněze apoštola, misionáře. Je mnoho kněží, kteří se spoléhají dobrovolně na „ex opere operato“ a jsou spokojeni s tím, že jsou dobrými správci a nenahraditelnými funkcionáři. Taková spravedlnost, která postačuje pro lidi světa, není postačující určitě pro toho, který má být z titulu svého povolání rozsévatelem života z plnosti svého srdce. Dobrý funkcionář může být dobrým dělníkem, ale říkám vám, že dělník a apoštol nejsou vždy synonyma. Všichni apoštolové jsou vynikajícími dělníky, ale ne všichni dělníci jsou vynikajícími apoštoly. Apoštolové jsou ti, které si Pán volá, protože hladoví po „rybářích lidí“. Jen kněz, který je svatým misionářem, je také pozeňnaným apoštolem, kterému dává nebe pravou plodnost.

Kéž tato slova obnoví vaši odvahu, protože svatost je jediný apoštolát, který závisí na vás, je jediný, který je stále možný, v třiceti nebo v osmdesáti, je jediný plodný, jak v době míru, tak v bouři a v pronásledování.

PÉČE O TZV. „MIMOŘÁDNOU FORMU ŘÍMSKÉHO RITU“ JE ZÁVAZNOU ZÁLEŽITOSTÍ CELÉ CÍRKVE

Prefekt Apoštolské signatury arcibiskup Raymond Leo Burke napsal v úvodu k jedné studii tato závazná slova:

Opatření, které vydal před několika lety papež, když pustil starší liturgii katolické mše pro širší použití, je aktem všeobecného zákonodárství, který je závazný pro celou církev. Nejedná se tedy o projev ústupku vůči některým osobám a skupinám, nýbrž o zákonné opatření k ochraně a podpoře života celého mystického Kristova Těla a k ochraně nejvyššího projevu tohoto života, totiž svatě liturgie.

Celému společenství církve se ukládá povinnost chránit a rozvíjet svou liturgickou tradici. Pravidelné slavení obou forem římského ritu je také důležitým obohacením liturgického života. Burke zdůraznil, že „Missale Romanum 1962 nebyl nikdy zrušen“.

Tento předseda nejvyššího vatikánského soudu se ve svém textu také vyjádřil k otázce ministrantek a laiků jako lektorů a rozdělovatelů svatého přijímání. Zdůraznil, že ani oltářní služba osob ženského pohlaví, ani výkon laických služeb jako lektorů a mimořádných přísluhoatelů svatého přijímání nepatří k základním právům pokřtěného.

Proto z úcty k neporušenosti liturgické kázně, jak je obsažena v Missale Romanum 1962, není možno tyto projevy „novějšího vývoje“ do mimořádné formy římského ritu zavádět.

Kath-net

Opakuji: není možno žádat ode všech všechno, pokud jde o aktivitu, a na druhou stranu ne všechny aktivity jsou vhodné pro všechny země a ani pro všechny okruhy jedné široké oblasti, ale je zde dílo, které je základem všech děl, a je jedno jediné pro všechny kněze a pro všechny misionáře, pro každé podnebí a pro všechny oblasti: srdce kněze plné Boha, misionář, který je skutečně *Homo Dei*, Muž Boží, který činí ze všech svých námah, ze všech svých cest, svých zármutků a nepokojů tisíce obětí, které v modlitbě a lásce obětuje v mešním kalichu za duše. „Amen, amen, pravím vám: všechno toto obdivuhodné obětování spojené se mší svatou působí zázraky, které Bůh možná skrývá, ale spatříte je za obrovského jásotu jednoho dne v záři nebes.“

Opomíjí se jedna věta při množství aktivit, v zápalu tolika činností, které příliš pohlcují pozornost dobrých, a dokonce i těch lepších, ale Prozřetelnost

nám ji připomíná dokonce leskem zázraků. Je to Boží hlas, zářivý, prostý a výmluvný, který k nám zaznívá z Karmelu z Lisieux. Ano, svatá Terezička je *hlas Boží*, jak řekl Pius XI. Tato nevýznamná dívka se stala uragánem milostí a zázraků, ona koluje kolem světa a zastavuje se především v misiích, aby je zaplavila nejkrásnějšími růžemi. Má k tomu sladké pověření, protože byla dekretem Svatého stolce jmenován patronkou misií, stejně velkou jako svatý František Xaverský.

Co nám ona říká? To, co řekla již Maria v Nazaretě a na Kalvárii, to, co řekl sám božský Spasitel v mlčení a skrytosti Nazareta, neboť už tam byl Spasitelem, jako na kříži. Jestliže je potřebný hlas, tisíckrát více je potřebná duše, která buďto káže jako apoštol, nebo setrvává v mlčení, protože se svatým ohněm v duši má apoštol moc spasit svět i v mlčení, sebeobětování a v modlitbě.

Lekce Marie z Nazareta stejně jako obdivuhodná a posilující lekce hvězdy z Lisieux zní: *Bohu dáváme duše v míře, v jaké vlastněme a milujeme Boha. Svatý František Xaverský jistě spasil mnohem více duši modlitbami a obětmi než svými slovy, aktivitou a zázraky. Je málo, velmi málo těch, kteří umí mluvit a pracovat jako on. Ale všichni můžeme věřit a milovat, posvěcovat se jako on, všichni!*

Stali jste se kněžími, aby duše měly život a měly ho v hojnosti (Jan 10,10). Ale pamatujte si vždy, že Ježíš Kristus, který vás poslal, ještě více žízni po duších svých kněží, pastýřů, misionářů, jimiž jste. Chce proto především hluboce kralovat ve vás, chce vás mít svatými. Jen v té míře, v jaké bude On vaším životem, bude kralovat skrze vás.

Shrnuji všechno, co jsem řekl, do této základní teze: *Budte svatí, abyste přinášeli ovoce a vaše ovoce aby bylo trvalé* (Jan 15,16).

Svatost a plodnost jsou synonyma.

Praktické závěry:

1. Budte věrní v tom, že každý měsíc vykonáte duchovní obnovu. Slibte, že ji nikdy nevynecháte. Bude pro vás jistě zdrojem milostí.

2. Vezměte si k srdci, že jsou nezbytné každoroční exercicie vykonané „s velkým duchem víry“ při zachování mlčení. Vykonat je jen napolo znamená velkou ztrátu milostí pro celý rok.

Zachovávejte všechna mlčení a modlete se s velkou vroucností. Vykonejte velmi vážné zpytování svědomí. Nikdo není dobrým soudcem sám sobě!

3. Modlete se „pozorně a zbožně“ svatý breviář, je váš drahý přítel, velká milost a nadpřirozená podpora.

Veni, Sancte Spiritus!

Adveniat Regnum tuum!

Pramen: Matteo Crawley,

Ritiro Sacerdotale,

Grottaferrata - Trento 1958

Překlad -lš-

Celý Mariin život je obsažen v slově „klanění“

Celý Mariin život je obsažen v slově „klanění“. Klanění je dokonalý způsob bohopocty. Obsahuje povinnosti tvora vůči jeho Stvořiteli. Maria byla první, kdo se klaněl vtělenému Slovu. Nacházel se v jejím lůně a nikdo na světě o tom nevěděl. Jak dobře byl obsluhován náš Pán

Petr Julián Eymard

v Mariině lůně! Nikdy se nenajde takové ciborium, drahocenná čistá a zlatá nádoba, jako bylo Mariino lůno.

V Betlémě byla Maria první, kdo se klaněl Božím Synu, položenému do jeslí. Klaní se mu v dokonalé panenské mateřské lásce, lásce, úctě podle Ducha Svatého. Teprve po ní přichází svatý Josef, pastýři a mudrci. Maria založila ohnivou stopu, která zapálí svět.

Všimněme si Mariiny adorace. Různé Ježíšovy životní situace inspirují druh její adorace. Nesetrvala v ustrnulém holdu.

Ve svém těle se klaněla Bohu pokornému, v Betlémě chudému, v Nazaretě pracujícím a pak Bohu, který hlásá evangelium a obrací k pokání. Při jeho utrpení na Golgotě trpěla s ním. Její klanění provázelo všechny pocity jejího božského Syna, které jí byly známy a odkryty. Její láska působila dokonalou shodu jejich myšlenek a jejího života s ním.

Chce-li někdo vzdát úctu otci nebo matce, připomíná si jejich lásku, jejich ustavičné velkodušné sebeobětování, které nám prokázali v dětství. Při svém klanění ve Večeřadle opakovala Maria Ježíši ještě jednou, co všechno vykonal pro slávu Otce. Vzpomínala na jeho velkou oběť a vyznala tak svou vděčnost za svatou Eucharistii.

Eucharistie je oslava památky všech tajemství. Rozmnožuje v nás lásku a vděčnost k ní. Musíme odpovídat této vděčnosti jako Maria a dát ožít znovu všemu jednání našeho Pána Ježíše Krista v nás, když se mu klaníme na všech zastávkách jeho života a tam se s ním spojujeme.

*Z Novény k Panně Marii,
Žeň Nejsvětější svátosti
Překlad -ls-*

SPOLEČENSKÁ REALITA

Největší holandské školní nakladatelství chce prezentovat dětem v učebnicích „manželství táta – táta nebo máma – máma“ jako společenskou realitu. Je to prý totéž jako představit muslimy nebo příslušníky jiných kultur. Má se tím posílit tolerance, protože přibývá útoků na homosexuály, které páchají mladí muslimští přistěhovalci. Katolíci i kalvinisté to rozhodně odmítají.

VYZNAVAČ UFO

48letý kněz Luciano Viti (Itálie) byl suspendován, protože nehodlal upustit od svých osobitých „ufologických“ výkladů Bible. Na varování z biskupství i z vyšších míst reagoval prohlášením, že si najde působiště jinde. Působil také jako zázračný léčitel. *Kath-net*

Od světla k Světlu Cesta víry Johna Henryho Newmana

Jednu svou slavnou báseň začíná John Henry Newman slovy: Lead kindly light – „Ved' mě, milé světlo v zajetí temnoty. Noc je hluboká, vlast je ještě daleko. Chraň mé kroky. Sled vzdálených obrazů si ještě vidět nežádám, stačí mi jeden krok.“ Newman se cítil po celý život být vedený světlem. Šel za tímto světlem krok za krokem v radosti i v utrpení s uchvacující rozhodností.

Obrácený

John Henry Newman se narodil 21. února 1801 v Londýně. Vyrůstal v domě svých anglikánských rodičů. Matka seznamovala jeho i pět dalších sourozenců záhy s Bibli. To rozhodující však přitom nebyla víra, ale cit. Proto mohl Newman později říct, že jako dítě neměl žádné vlastní náboženské přesvědčení. Jako sedmiletý byl vyslán do soukromé školy. Brzy se ukázalo, že je nejen pilným žákem, ale že má i nadání pro hudbu – učil se hrát na housle, pro organizaci – byl předsedou školního klubu, a pro novinářství – vydával školní časopis s titulem Špión.

Z náboženského hlediska však mladý Newman neměl žádné základy. Ve svém deníku o této době napsal: „Vzpomínám si, že jsem chtěl být ctnostný, nikoliv však náboženský. V představě o tom druhém leželo něco, co jsem nechtěl. Ani jsem vůbec nepoznával, jaký by to mělo smysl, milovat Boha.“ Velké pokušení mladého Newmana spočívalo tedy v tom, stát se dobrým člověkem, ale ztratit Boha, a tím i pramen všeho dobra. Neklape toto pokušení i dnes na dveře mnoha lidí, možná i na naše?

Uprostřed temných bouří došlo k prvnímu obrátu v Newmanově životě. On sám nazval tento obrát „první obrácení“. „Když mi bylo 15 let, udála se v mém myš-

lení velká změna. Dostal jsem se do vlivu určitého vyznání víry a můj duch přijal do sebe dogmatické rysy, které díky Boží dobrotě nebyly už nikdy smazány.“

Jak došlo k těmto velkým změnám v myšlení patnáctiletého? Rodina Newmanů byla náhle postižena finanční krizí, protože zkrachovala jedna banka. Proto musel churavý John Henry zůstat o letních prázdninách ve školním internátu. V té době přečetl na doporučení jednoho učitele knihu „Moc pravdy“. Tato kniha zasáhla srdce mladého studenta. Vydal se na cestu k živé víře v Boha a současně poznával pomíjejícnost pozemských věcí. V duchu svatého Augustina o tom napsal: „Nechal jsem v sobě v klidu dozrát myšlenku, že jsou jen dvě bytosti, které mají absolutní osvčující samozřejmost: já sám a můj Stvořitel.“

Od tohoto prvního obrácení měla Newmanova víra pevný základ. Napsal: „Od mého patnáctého roku bylo dogma základním principem mého náboženství: jiné náboženství neznám; náboženství jako pouhý pocit je pro mě sen a klam. Stejně dobře by mohl někdo hovořit o dětské lásce bez rodičů, jako o zbožnosti bez skutečnosti nejvyšší bytosti.“ Toto první obrácení přivedlo Newmana k poznání toho, který je pravé Světlo. A po tomto obrácení následuje mnoho dalších kroků očišťování a zrání, které tomuto světlu dodávaly stále více záře. Kdo chce přijít ke světlu, musí být ochoten se obrátit. Musí svoje „já“ zanechat za sebou a otevřít se Bohu. I dnes je obrácení cesta ke světlu.

Duchovní pastýř

V 16 letech začal Newman studovat na Oxfordu. Svým studijním úkolům se věnoval s velkou intenzitou a chtěl jako student jít věrně za světlem, které

poznal jako střed svého života. Již po třech letech složil závěrečnou zkoušku a krátce nato se stal profesorem.

V té době se rozhodl postavit celý svůj život do služeb Bohu a lidem. V roce 1824 byl vysvěcen na anglikánského jáhna a ve svém deníku si zapsal: „Nesu odpovědnost za duše až do dne své smrti.“ Po prvním obrácení měl Newman ještě určité individualistické rysy. „Já sám a můj Stvořitel,“ tak to napsal. Nyní k tomu přistoupila dimenze odpovědnosti za druhé. Poznal, že může být věrný Božimu světlu jen tehdy, když bude ochoten toto světlo předávat druhým, když bude služebníkem druhých lidí. Zvláště důležitý byl pro něho osobní kontakt. Jako jáhen chudinské oxfordské farnosti kromě tradiční kazatelské činnosti také navštěvoval domy – to byl tehdy zcela nový a neobvyklý druh pastorační péče.

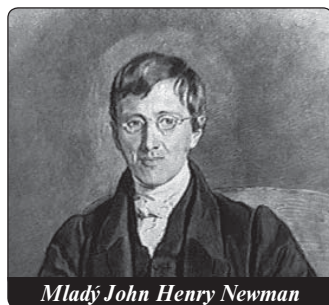
Nedlouho nato stal se Newman vedle své akademické činnosti také farářem na oxfordské univerzitě. Každý večer měl kázání, aby trochu otfársil svědomím studentů a profesorů a přiměl je k bdělosti. Měl velký dar kazatelství. Vykládal křesťanské pravdy jasně, vyzýval k životu podle zásad evangelia, dodával slovu vnitřní autoritu svědectvím svého života.

Newman nechtěl studenty doprovázet jen v jejich intelektuálním vzdělávání. Spíše se zaměřoval na to, být jim průvodcem na cestě k životu podle evangelia. Z toho důvodu měl brzy těžkosti se svými liberálními představenými. Přitom nebylo možno ho obviňovat z úzkoprstosti. Pořádal pro studenty často večery. Zval pravidelně na večeri přátele a známé. Přitom se nemluvalo pouze o náboženství, ale také o literatuře, dějinách, matematice a mnoha jiných věcech. Zde se projevoval základní princip Newmanova působení: „Chtěl jsem, aby myslící laik byl zbožný a zbožný duchovní byl myslící člověk.“

Newman byl vychovatel skrz naskrz. Měl stále před očima svědomí těch druhých a svou odpovědnost za duše. Chtěl stále budovat, nikoliv bourat. Říká: „Nic mi nebylo odpornější jako šířit pochybnosti a mást svědomí.“ Newman byl otcem svědomí, který měl jasně před očima spásu duší. Byl plnokrevným duchovním pastýřem. Nedokázal podržet pro sebe světlo, které našel, musel o něm vydávat svědectví. Takové svědky světla potřebuje také dnešní svět. Ježíš nás vyzývá, abychom byli „solí země“ a „světlem světa“.

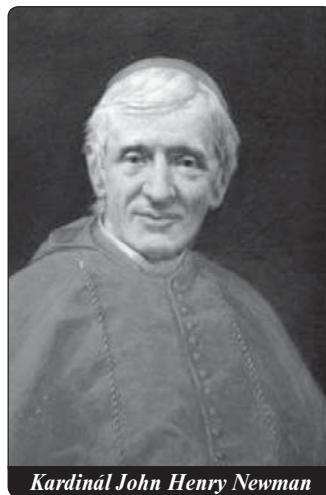
Hledač pravdy

V létě 1828 začal Newman číst církevní Otců – velké světce a teology prvních křesťanských staletí. Tato četba se pro něho stala klíčem, aby objevil křesťanské zjevení v jeho plnosti. Písmo svaté studoval důkladně a mnohá jeho místa se naučil nazpaměť. Nyní se otevřel také tradici, jejímiž svědky jsou právě Otcové. Vliv Otců na Newmana není možno dostatečně docenit. A sám později dosvědčil: „Otcové ze mě udělali katolíka.“

Mladý John Henry Newman

Záhy publikoval Newman svou první velkou studii *Ariáni čtvrtého století* (1832). Ale zatímco pátral po pravdě a stále více se inspiroval církevními Otců, pozoroval s velkou starostlivostí vliv liberálních proudů z Oxfordu a v celé Anglii. Tato zkušenost ho přiměla, aby spolu s dalšími duchovními založil „Oxfordské hnutí“ (1833). Základním přesvědčením hnutí bylo, že Anglie odpadla od církve a potřebuje „druhou reformaci“ a obnovu v duchu původního křesťanství. Vedoucí osobnosti

Kardinál John Henry Newman

hnutí působily především intenzivní kazatelskou činností a publikováním tzv. „Tracts“, které měly formu letáků a byly šířeny do ostatních měst, kde působily jako blesk z čistého nebe. Hnutí se řídilo třemi principy: první byl dogmatický princip, podle kterého je křesťanská víra pravda. Druhý byl církevně svátostný princip, podle kterého Kristus založil církev spolu se svátostmi. Třetím principem mělo být odmítnutí tzv. papalismu. V Tractu č. 20 napsal Newman o katolické církvi: „Vaše společnost je nakažena herezí, které se musí vyhnout jako moru.“

Newman se proto snažil postavit anglikanismus na pevnější půdu a vypracovat teorii „Via media“ (střední cesta). Podle této teorie protestanti odvrhli původní pravdy víry, katolíci se dodatečnými bludy vzdálili od staré církve, anglikáni naopak zachovali „střední cestu“ a víru Otců. Při těchto studiích se Newman neřídil svými osobními zájmy. Napsal: „Moje přání je mít pravdu za nejlepšího přítele a nemít jiného nepřítele než blud.“

Teorie Via media však měla jeden háček. Leží pravda opravdu uprostřed? Při studiu starověké církve dospěl Newman k závěru, že nikoliv. Mezi ariány a Římem byla ve čtvrtém století „Via media“ – poloariáni. Ariáni popírali Ježíšovo božství. Řím učil, že Ježíš je pravý Bůh a pravý člověk. Poloariáni učili, že Ježíš není Bůh, ale je Bohu

podobný. Pravda nebyla u poloariánů, ale na straně Říma. Teorie Via media se zhroutila jako domek z karet. Navíc musel zažít, jak jeho Tract 90, pokus interpretovat anglikánskou víru katolicky, univerzita v Oxfordu odsoudila a anglikánští biskupové ho odmítli. Tehdy se rozhodl, že se i se svými přáteli odstěhuje do Littlemore. V této malé obci nedaleko Oxfordu chtěl hledat jasno o své budoucnosti modlitbou, postem a studiem. Rozhodl se však, že za světlem pravdy půjde se vši rozhodností. Miluje pravdu. Nespočet lidí přivedl k pravdě, i v dnešní době.

Poslušný

Newman byl přesvědčen o tom, že Bůh mu potřebné světlo sešle, pokud bude trpělivě čekat a horlivě se modlit a dá se vést nikoliv pouhým citem, ani pouhým rozumem, ale svědomím. Během let prožitých v Littlemore se řídil zásadou: „Dělej, co od tebe žádá současný názor z hlediska povinnosti, a dej promlouvat konání. Mluv skrze činy.“ R. 1843 odvolal všechna obvinění vůči katolické církvi, kterou pokládal v té době za spojence Antikrista. Dále se s těžkým srdcem vzdal úkolů jako profesor a univerzitní farář na Oxfordu. Jak velice zápasil Newman ve svém svědomí o svou budoucnost, poznáváme z jeho dopisu, který tehdy napsal: „Mohu se já (zcela osobně, nikoliv někdo jiný, nýbrž já) v anglikánské církvi spasit? Mohl bych ještě tuto noc klidně zemřít? Není to pro mě smrtelný hřích, nepřestoupit do jiného společenství?“

Velkou obtíž bylo pro Newmana to, zda „nové“ římské nauky jako o očištění, o Marii, o svatých odpovídají čistě víře Otců, nebo ne. Proto se rozhodl zpracovat studii o vývoji nauky víry (1845). Výsledek této práce byl pro jeho další životní cestu rozhodující. Píše o tom: „Čím dále jsem postupoval, tím více se vyjasňovaly moje obtíže, takže jsem přestal mluvit o římských katolicích a bez váhání jsem je

NEWMANOVA MODLITBA O SVĚTLE, KTERÉ HO VEDLO CELÝ ŽIVOT

Zůstaň se mnou! Pak budu sám svítit. Tak jak jsi svítilo ty, budu světlem pro druhé. Všechno toto světlo je od tebe, Ježíši. Nic není ode mě ani z mé zásluhy. Jsi to ty, kdo skrze mě záříš jiným. Dej, ať tě oslavuji tak, jak se ti to nejvíce líbí, tím, že svítím všem kolem sebe. Dej jim světlo tak dobré jako mně! Osvěťuj je skrze mne a se mnou! Uč mě hlásat tvou chválu, tvou pravdu a tvou vůli! Dej mi, abych kázal i bez hlásání, jen svým příkladem, silou a uchvacujícím vlivem toho, co konám, zjevnou podobností s tvými svatými a zjevně plný lásky, která mé srdce táhne k tobě.

nazval prostě katolíky. Než jsem dospěl do konce, byl jsem rozhodnut přestoupit a moje kniha zůstala nedokončena v tom stavu, v jakém tehdy byla.“ Zde vidíme vnitřní Newmanovu důslednost. Jakmile něco poznal ve svém vírou osvětleném svědomí, ihned podnikl potřebné kroky, aniž by se dal odradit lidskými obavami. Uposlechl volání svědomí, uposlechl Boží světlo.

Svým nejlepším známým tehdy napsal dopis tohoto obsahu: „Littlemore 8. října 1845. Milý ... Musím Ti něco sdělit, co Tě bude velmi bolet, ale chci to udělat stručně, tak jak by sis přál. Tuto noc spí P. Dominik, pasionista, v tomto domě. Neví ještě nic o mých záměrech, ale já ho chci požádat, aby mě přijal do Církve, o které věřím, že je to jediné Spasitelovo stádce na zemi. Tento dopis nebude odeslán, dokud se to nestane. Vždy Tvůj Tobě vždy zavázaný John Henry Newman.“

Opustit anglikánské společenství nebylo pro Newmana snadné. Miloval je, miloval Oxford a své úkoly, miloval svou rodinu a své přátele. Ale hlas svědomí byl silnější než všechny lidské vazby. V tomto volání poznával Boží vůli. Jeho obrácení není žádná „ekumenická nehoda“. Vždy nám bude připomínat, že při hledání jednoty jde o to, jít věrně za světlem pravdy. Proto je Newman důležitou postavou ekumenismu.

Trpící

Po svém přijetí do katolické církve 9. října 1845 takřka přesně uprostřed svého života odešel Newman do Říma, kde několik měsíců studoval a pak přijal kněžské svěcení. V Římě poznal společnost oratoriánů. Vstoupil do tohoto společenství a založil v Birminghamu jeho anglickou větev. Až do konce života pobýval v Birminghamu, kde rozvíjel bohatou pastorační činnost mezi chudými, byl duchovním vůdcem tisíců lidí a pokračoval ve své teologické činnosti. Jeho

duše dospěla po „bouřlivé plavbě do bezpečného přístavu“. Asi dvacet let po svém obrácení napsal: „Od doby, kdy jsem se stal katolíkem, žil jsem v dokonalém a nerušeném klidu, aniž by mě přepadla jediná pochybnost.“

Po mnoha letech našel Newman konečně vnitřní pokoj. Ale těžkostí a zkoušek, které ho zaplavily, nebylo. Naopak: přibývalo jich. Mnoho anglikánů ho pokládalo za zrádce a přerušili s ním styky. V katolické církvi v Anglii, k níž patřili takřka výlučně chudí irští dělníci, nebyl vždy správně chápán. Mezi oratoriány došlo záhy k napětí, protože několik spolubratří nechápalo Newmanovu linii, a založili v Londýně vlastní oratoř. Tímto rozštěpením Newman velice trpěl.

V roce 1851 požádali irští biskupové Newmana o založení katolické univerzity v Dublinu a jmenovali ho prvním rektorem. Ujal se toho úkolu s velkou radostí. Doufal, že bude moci uplatnit své profesorské zkušenosti z Oxfordu. Věnoval výstavbě univerzity mnoho sil a mnoho času. Přednášky, které pronesl 1852 na téma „Podstata univerzity“, patří k tomu nejlepšímu, co je na toto téma napsáno. Postavil se proti jednostranným specializacím a prosazoval všeobecné vzdělání. Právě vzdělání má podle jeho názoru trojí dimenzi: vědu, ctnost a náboženství. Protože však chtěl přijmout do profesorského sboru i laiky a chtěl vzdělávat i světské křesťany, došlo mezi ním a biskupy k napětí. To přispělo k pádu celého projektu.

Po tomto nezdaru dostal žádost, aby zpracoval nový překlad Bible. Opět se pustil do díla s velkou vervou. Hledal pro překlad vhodné pomocníky a vynaložil na ten účel mnoho peněz a osobní práce. Ale již po roce musel vzít na vědomí, že odpovědná místa přestala projekt podporovat, aniž ho o tom informovali.

R. 1859 obdržel Newman žádost, aby převzal vydávání katolického časopisu „The Rambler“. Spatřoval v tom šanci přispět ke vzdělání katolických laiků. Chtěl také poukázat na postavení laiků v Církvi a zveřejnil stať *O svědectví laiků v otázkách nauky víry*. V této studii vložil, že nauka víry se uskutečňuje v Církvi různými kanály: skrze kázání biskupů, svědectvím teologů a skrze věřící lid, který má instinktivní smysl pro pravdu. Newman přitom poukázal na spory s ariány ve čtvrtém století. Tehdy to byli hlavně věřící laici, kteří předávali a hájili vyznání božství Ježíše Krista. Newman nechtěl oslabit postavení biskupů jako učitelů víry, ale jen poukázat na to, že laici jakožto pokřtění mají také v Církvi své poslání. Ale jeho záležitost narazila v určitých kruzích na neolibost, takže na žádost svého biskupa se vzdal vedení „Rambleru“. I když to bylo pro něho velké zklamání, nehodlal se vůli biskupa protivit.

Tím však záležitost neskončila. Newman byl zcela neprávem nařčen z hereze. Jeden vlivný monsignore prohlásil: „Newman je nejnebezpečnější muž v Anglii.“ Newman trpěl těmito obviněními několik let. Nejvíce

ho bolelo, že přicházejí z vlastních řad. Co mu dávalo sílu, aby snášel tyto kříže a zkoušky? Pohled na ukřižovaného Pána. Sepětí s utrpením Krista mu dávalo odevzdanost, útěchu a neotřesitelnou důvěru. Musíme takové těžké časy nejen snášet. Můžeme je přinášet Pánu, který řekl: *Pojďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce.* (Mt 11,28–29). Newman musel snášet nesčetné těžkosti a břemena. Neprivedly ho však k pochybnosti o Bohu, protože byl vnitřně spojen s Kristem, protože byl věrný společenství Církve – a především spojení s nástupcem sv. Petra mu pomáhalo, že se nikdy ani uprostřed temnot neoddělil od pravého světla.

Kardinál

Na začátku roku 1864 se zdálo, že Newman upadl do zapomnění. Ale to se mělo během několika měsíců radikálně změnit. Jeden anglikánský profesor tvrdil, že pravdivost nikdy nebyla ctností katolického kléru a nejlepším příkladem prý je pro to Newman. Tuto pomluvu nemohl Newman přejít mlčením. Nejednalo se totiž jen o jeho osobu, ale o celý katolický klérus. Během několika měsíců vložil, jak ho Boží světlo přivedlo až ke konverzi. Jeho kniha *Apologetika pro vita sua* bývá srovnávána s Vyznáními sv. Augustina a je pravé mistrovské dílo. Po jejím zveřejnění ho katolíci opět uznali za bojovníka za jejich věc. Více než polovina anglických kněží mu děkovala za obranu jejich povolání. Ale i u anglikánů získal Newman mnoho uznání. Mnozí s ním obnovili své přátelství. Převládá názor o jeho ryze zlosti a padlo mnoho předsudků proti Římu. Ba co víc: poznali, že je možno být zcela katolíkem, a přitom Angličanem, což se dosud zdálo nemožné. Newman tak prokázal katolické církvi v Anglii neocenitelnou službu.

Newman pokračoval ve své teologické a pastorační práci v neztenčené míře až do vysokého věku. V roce 1878 se stal papežem Lev XIII. Zdálo se, že tento papež měl v úmyslu jmenovat Newmana kardinálem. Nazval ho totiž při jedné audienci prostě „il mio cardinale“ a dodal: „Byl jsem rozhodnut poctit Církev tím, že poctím Newmana.“

Toto jmenování bylo Bohem řízené ospravedlnění Newmanovy činnosti. Nyní byl katolickou církví nejen plně uznáván. Papež mu udělil to nejvyšší vyznamenání, jaké mu mohl udělit. Když Newman přijímal v Římě bulu o jmenování kardinálem, pronešl slavnou řeč, ve které za svůj životní program prohlásil boj proti liberalismu. Pod náboženským liberalismem rozuměl názor, že všechna náboženství jsou vlastně stejná, že není žádné pravé náboženství, že náboženství je soukromá záležitost a nemůže určovat veřejný život. Tento postoj, který označuje Benedikt XVI. vždy jako „relativismus“, se dnes stal obecným „duchem doby“ a je velkou výzvou pro katolickou víru. V prorockém pohledu viděl Newman nebezpečí, které se valí na Církev. A poukázal na to, že mu přes všechny těžkosti nesmíme podlehnout a zklamat. Boží světlo je silnější než mocnost temna. Tomuto světlu musíme důvěřovat, toto světlo musíme přinášet lidem.

Světce

Newman byl od své smrti 11. srpna 1890 lidmi ctěn jako světec. Roku 1991 podepsal papež Jan Pavel II. dekret o jeho hrdinských ctnostech. Před několika lety byl v Bostonu uzdraven Jack Sullivan z těžkého neduhu páteře na přímluvu kardinála Newmana. Tím se otevřela cesta k jeho blahorečení, které vykoná sám papež Benedikt XVI. 19. září 2010 v Anglii. Tak bude světlo jeho víry ještě více zářit v celém světě.

Z Der Fels 8-9/2010
přeložil -lš-

To svět si žádá, aby se vedl dialog

Rozhovor s arcibiskupem Minska Tadeuszem Kondrusiewiczem: život katolického společenství, povzbuzující vztah k pravoslavné církvi a pohled naděje k Moskvě.

Začíná nejdříve o sobě, tak docela prostě: Narodil jsem se a žil jsem v Bělorusku, tam jsem sloužil jako kněz a později jako biskup od roku 1989 do 1991, v prvních letech po biskupské ordinaci. V Moskvě jsem strávil více než 16 let, a nyní jsem v Minsku. Je zde 1,5 milionu katolíků latinského ritu: po Litvě největší počet v zemích bývalého Sovětského svazu.

Běloruský zákon o náboženské svobodě uznává za „historické církve“ pravoslavnou a katolickou.

Současný zákon uznává hlavní roli pravoslavné církve ve vývoji historickém, duchovním, kulturním a ústavním běloruského státu a lidu, ale současně uznává také duchovní, kulturní a historickou roli katolické církve v Bělorusku. Tyto normy velmi oceňujeme, neboť nám přiznávají, že nejsme pokládáni za vetřelce. Během pronásledování za sovětské epochy prožila církev momenty nesmírného utrpení a současně prokázala znaky hrdinství...

A nyní?

Jsou zde čtyři diecéze – z nich Minsk-Mohylev je sídlem metropolitů. Je zde šest biskupů a dva semináře, kde se připravuje devadesát bohoslovců, aby se stali diecézními kněžími. K nim se druzí šedesát seminaristů v řeholních kongregacích. Kněží je celkem 462; z nich je 278 domorodých, ostatní pocházejí hlavně z Polska.

Vyhovují potřebám katolického společenství?

Chtěl bych zdůraznit, že jsme svědky krásného růstu, protože před dvaceti lety bylo kněží jen šedesát. Potřebujeme tedy nové kostely, především ve velkých

Arcibiskup Tadeusz Kondrusiewicz

městech, na prvním místě v Minsku: na dva miliony obyvatel zde připadá 300 000 katolíků a farnosti jsou jen čtyři. Úřady jsou příznivě nakloněny: právě v posledních dnech jsme získali šest stavebních povolení a letos by k nim měla přibýt další dvě. Problém však je, jak stavět, tedy jak najít potřebné prostředky.

Žijí nově generace katolickou vírou?

Mladí jsou velmi živí. Ve srovnání s Ruskem jsou mladí katolíci v Bělorusku četnější a jejich tradiční religiozita je mnohem hlubší. Během pronásledování byly v Rusku otevřeny jen dva kostely: v Moskvě a v Leningradě. V Bělorusku naopak, i když zde bylo jen šedesát kněží, bylo jich otevřeno asi sto dvacet a byla zde ustavičná vitální výměna s Polskem a s Litvou.

Snažím se mít příležitosti k setkání s mladými. Každý čtvrtek je pro ně v katedrále v Minsku mše svatá a pak následuje setkání. Během roku máme svá

Katedrála v Minsku, chrám zasvěcený Duchu Svatému

„setkání“ o Vánocích a o Velikonocích s účastí asi 400 mladých. V postě je křížová cesta, kterou organizují mladí. Každý rok se pořádá třídenní setkání pro dva až tři tisíce chlapců. Přicházejí také na různé pouti, které jsou populární a navštěvované, např. k Panně Marii v Buzlavu, národní svatyni 120 km od Minsku. 1. července se zde sejde celé Bělorusko, po noční vigílii naplní ranní mši. Státní tisk píše o účasti 60 000 osob. To je pro nás velká věc...

Jaké jsou vztahy k pravoslavným bratřím?

Po letech strávených v Moskvě mohu znát vztahy k pravoslavné církvi; zde v Bělorusku jsou vztahy k pravoslavným velmi povzbuzující. Metropolita Filaret je člověk docela otevřený a pokaždé, když katolický biskup skutečně nějaké veřejné setkání, on nebo jeho zástupce nikdy neschází a aktivně se účastní. Totéž platí o pozváních, která dostávám od pravoslavných: ustavičně si vyměňujeme názory a podněty. To platí i o našich vzájemných setkáních o Vánocích a o Velikonocích. Pomáhá nám také skutečnost, že v zemi je velmi mnoho rodin smíšeného vyznání.

Panuje zde tedy ekumenický duch a konkrétní mezináboženský dialog, který zahrnuje protestanty, židy a muslimy. To je požehnání pro tuto zemi. Slavil jsem s Filaretem jeho 75. narozeniny.

V dubnu jste se setkal s Lukášenkem. Co soudí prezident o přítomnosti a aktivitě církve?

Jak jsem řekl, povolení nových farností nikdy nebylo odmitnuto. Přišel osobně do katedrály třikrát, aby přímo poznal naše potřeby. Také po tragédii v Katyni se sem vrátil, přinesl

květiny a zapálil v kostele svíci. On je první z těch, který jedná podle zákona, že pravoslavná a katolická církev jsou „historické“. Prezident říká a opakuje: „Nestřpím ve své zemi náboženské boje“, a to je pro nás katolíky velká pomoc. Letos o Velikonocích, tento svátek připadal na stejný den, uspořádal metropolita Filaret setkání. V určité chvíli se objevil Lukašenko, podobně jako loni, aby patriarchovi popřál. Mezi hosty jsem byl také já, a když mě prezident uviděl, dal veřejně najevo svou radost z přítomnosti katolického arcibiskupa a z projevu jednoty církve.

Po stránce institucionální jsou vztahy povzbuzující, tedy...

Před dvěma roky navštívil státní sekretář Benedikta XVI. kardinál Bertone naši zemi a jeho setkání s prezidentem, ministrem zahraničí a ministrem kultu a metropolitou Filaretem mělo v tisku velký ohlas. Ale v naší zemi měla větší ohlas návštěva papeže Benedikta XVI., kterého přijal v audienci náš prezident. Není tajemství, že se připravuje smlouva mezi církví a státem. To by byla velká pomoc, aby katolická církev mohla rozvíjet své služby.

Projevily se momenty nepochopení?

Minulý rok např. jsme měli určitá nedorozumění, pokud jde o obnovu víz zahraničních kněží v zemi. Pak po vzájemném vysvětlení se všechno vyřešilo. Je dobré vést dialog s vládou.

Jak se Minsk dívá na tragédii Katyně?

Masakry za stalinské epochy měly vždy dopad na ruskopolské vztahy, a nyní viděl katyňský les další oběti. Po druhé Katyni se zdá, že napětí povolují: kdo ví, jaké byly Boží záměry. Dnes je zřejmé, že tragédie nebyla nadarmo a účast ruského prezidenta na pohřbu byla velmi významná pro vyjádření

citů mezi Ruskem a Polskem a naopak. Ukazuje se otevřená cesta ke smíření. Před touto tragédií začal dialog mezi moskevským patriarchou a katolickou církví v Polsku. Hled'te, takový je dnes svět: musíme spolu hovořit, musíme se sbližovat. Také Bělorusko okamžitě otevřelo letiště ve Vitebsku a dovolilo Polákům přijet do Katyně a přítomnost předsedy běloruského parlamentu je znamením obnovy vztahů mezi Ruskem, Běloruskem a Polskem.

Myslíte si, že současné generaci politických líderů leží na srdci dobro církve?

Ano, dobro všeobecné katolické církve.

Jak vzpomínáte na léta prožitá v Moskvě?

Je zde řada příhod... Např. moje setkání s patriarchou Alexejem II., četná setkání s Kirillem, tehdy metropolitou v Smolensku, pak v Kaliningradu a prezidentem pro vnější vztahy moskevského patriarchátu a nyní metropolitou. ...V roce 1993 došlo k nádherné události: k setkání uspořádanému církví pravoslavnou, katolickou a ostatní-

Velikonoční svátky v Minsku

mi vyznáními v Rusku, na které byli pozváni představitelé různých církví a vyznání bývalého Sovětského svazu. Výsledkem byl poradní mezikonfesní komitét, který pracoval na dalších čtyřech setkáních různých vyznání. Tak bylo vytvořeno prostředí, kde jsme spolupracovali. Nějaký rok pak následovala „díra“, ale nyní komitét opět pracuje. V Jubilejním roce 2000 jsme uspořádali setkání křesťanské mládeže pravoslavné, katolické i protestantské.

Jaký je nejlepší způsob dialogu s pravoslavnými?

Pro teologický dialog je příslušná komise, pro zbytek je to každodenní život. Během války v Čečensku byl hlas naší církve ten jediný. Život nám nabízí nejlepší příležitosti k dialogu.

Otázky kladl Giovanni Cubeddu. Z 30giorni 5/2010 přeložil -lš-

NEMILOSRDNÝ INTERNET

Internet skýtá takřka neomezené možnosti, ale jedno nemůžeme zapomenout a odpustit. To vytváří vážné sociální problémy. Kompromitující informace o určité osobě mohou dotyčného nadsmrti doslova společensky znemožnit. V USA 75 % personálních šéfů hledá informace o kandidátech na internetu. Pro negativní obsah těchto informací 70 % odmítlo kandidáty bez jakéhokoliv dalšího ověření. Facebook má 500 mil. členů a ti vkládají měsíčně 25 miliard obsahů, které jsou k dispozici bez časového omezení. Jedné kanadské psychologice byl zakázán vstup do USA, protože objevili na internetu její třicet let starý článek o pokusech s látkami LSD.

PRONÁSLEDOVÁNÍ KŘESŤANŮ V INDONÉSII

Největší islámská země světa projevuje stále výraznější nepřátelství vůči křesťanům. Od ledna bylo zaznamenáno 28 těžkých případů násilí proti křesťanům. Křesťané jsou pokládáni za nepřátele země, ačkoliv jsou jejími občany. Indonésie má 240 mil. obyvatel, z toho je 200 mil. muslimů (88 %), křesťanů je jen 9 %, z toho 3 % jsou katolíci. Islám není státním náboženstvím, ale mnoho místních komun zavedlo právo šaría.

Kath-net

DUCHOVNÍ PLODNOST USTAVIČNÉHO ÚKONU LÁSKY

Kdo spasí duše? Jistě ne my. Spasil je Ježíš Kristus na kříži skrze nesmírné zásluhy svého bolestného umučení. My můžeme být nanejvýš pro jeho milosrdenství spolupracovníky na spásu duší a jsme jimi v míře, v jaké jsme spojeni s Ježíšem, tedy v míře naší lásky k němu. Všechno, co říká svatý Pavel o lásce ve vztahu k nadpřirozené hodnotě našich skutků, je možno aplikovat na náš apoštolát ve prospěch druhých duší. Bez lásky by všechna naše slova mluvená nebo napsaná byla jako znějící kov a zvučící cimbál (srov. 1 Kor 13,1); nic by nám neprospěla naše věda, stejně jako by nám nic nepomohlo úsilí při hledání stále nových pastoračních prostředků. Mohli bychom být kazatelé, konferenciéry, novináři a organizátoři a kdovíco ještě, ale bez lásky k našemu Pánu bychom nikdy nebyli apoštoly. Apoštolem je ten, kdo mluví a jedná v Ježíšově jménu, v intimním spojení s ním, zapálen stejným ohněm lásky k nebeskému Otci, a tedy stejnou vášní a horlivostí pro spásu duší. Smýšlet jinak znamená upadnout do bludu, nikoliv formálního, ale praktického.

Svatá Terezička, která milovala Ježíše jako serafín, měla apoštolskou duši; a nejen to, ale skrze lásku uskutečňovala tak skutečný, tak velký a reálný apoštolát, že byla prohlášena za patronku misí, i když misijní zemi ani nespátřila. A ten, kdo ji za tuto patronku prohlásil, byla církev vedená Duchem Svatým, který je Bůh.

Tato slavnostní Boží lekce světu, kterou v té době ne všichni pochopili, nachází své potvrzení v životě sestry Consolaty: žíznila po horlivosti, protože žíznila po lásce; byla za svou lásku odměněna hojnou žní duší. Hle, co jí řekl Ježíš o plodnosti úkonu lásky na konci jejího apoštolátu (8. října 1935): *Patmatuj si, že každý úkon lásky roz-*

Ježíšovo srdce světu (13)

Malá duše Consolata Betrone

hoduje o věčné spáse jedné duše. Měj proto vyčítky za každé ztracené „Ježíši, Maria, miluji vás, zachraňte duše“. Tentýž svrchaný slib opakoval i jindy: *Neztrácej čas, každý úkon lásky je jedna duše*. Také svatá Panna ji povzbuzovala v tom smyslu, když mluvila o ustavičném úkonu lásky (10. října 1935): *Teprve v ráji poznáš hodnotu a plodnost úkonu pro spásu duší*.

Jiný velký slib jí učinil Ježíš ještě během občanské války ve Španělsku, a to v odpovědi na její modlitby (6. prosince 1936): *Ano, dám ti vítězství nad komunismem ve Španělsku, ale ty dosáhni toho, abys Mi poskytovala ustavičný úkon lásky*. Opakoval jí to i po několika dnech: *Ano, úkon lásky obsahuje všechny tvé návrhy a s ním ti Ježíš dá vítězství ve Španělsku, a tak řekne světu, jak hodnotí ustavičný úkon lásky. Odvahu, vpřed!*

Po několik let se sestra Consolata modlila za obrácení jednoho ze svých bratří, Mikuláše, a svého strýce Viana; ten první dosáhl milosti o Velikonocích 1936 a v následujícím červenci řekl Ježíš sestře Consolatě: *Pamatuj si, Consolato, že ti Mikuláše ani strýce Felixe nedám za skutky tvého pokání a obětí, ale jediné za ustavičný úkon lásky. Pamatuj si to, protože od svých tvorů chce jen lásku*.

Úkon lásky je také nejplodnější jako smírná modlitba (8. října 1935): *Proč ti, Consolato, nedovolují ústní modlitby? Protože úkon lásky je plodnější. Jedno „Ježíši, Maria, miluji vás, zachraňte duše“ odčítá tisíce rouhání. Pro samotnou duši, která ho praktikuje, má ustavičný úkon lásky větší hodnotu a je plodnější na zásluhy než kterýkoliv jiný skutek: Consolato, dej na jednu stranu všechny ctnostné skutky, které bys mohla dnes vykonat, a na druhou stranu den strávený v nepřetržitém*

úkonu lásky, a Já dávám přednost přednost dni v nepřetržitém úkonu lásky přede vším ostatním, co bys Mi mohla nabídnout. Proto pokaždé, když chtěla sestra Consolata nabídnout Ježíši nebo Marii nějaký zvláštní dárek, milost jí podněcovala k úkonu lásky. Při přípravě na svátek Neposkvrněného početí (1935) jí Ježíš vnukl: *Co chceš dát Mamince ve své nově? Hleď, v ustavičném „Ježíši, Maria, miluji vás, zachraňte duše“ jí dáváš všechno. Vždyť úkon lásky je pro cíl posvěcení duší dostatečně plodný právě proto, že skrze něj nejen Ježíši dáváme všechno, ale také všechno od něho dostáváme. Jako komentář slov evangelia *Beze mne nemůžete činit nic* (Jan 15,5) řekl Ježíš sestře Consolatě (26. října 1935): *Tato věta evangelia je pro tebe největší posilou, protože omlouvá všechnu tvou neschopnost a vrhá tě do naprosté odevzdanosti Božskému Srdci a tam jako zcela nicotná za cokoli požádáš, dostaneš za jediný úkon lásky*.*

Je tomu tak, protože Ježíš se nedá překonat ve velkodušnosti od svého tvora, který ho chce ustavičně milovat (13. září 1936): *Ó, buď pevná v tomto jedi-*

ném předsevzetí: nepřerušit úkon lásky; to Mi stačí. Zůstaň v tom věrná, obnovuj ho hodinu po hodině, a Já ti udělím všechno, Consolato, opravdu všechno.

Duše věrná v ustavičném úkonu lásky bude totiž naprosto věrná ve všem ostatním, jak to Ježíš slíbil sestře Consolatě (23. září 1935): *Hleď, Consolato, buď pevná v předsevzetí: ustavičně milovat. To nahrazuje všechna ostatní, když zachováš toto, zachováš všechna ostatní*. Ježíš měl pro to své důvody (14. července 1936): *Každý úkon lásky přitahuje k tobě věrnost, protože přitahuje Mne, který jsem věrnost*.

Když je duše takto upevněna ve věrnosti všem svým povinnostem a předsevzetím, bude opěvovat své vítězství nad svými vášněmi a svými nepřáteli (30. května 1936): *Abys získala všechna vítězství, všechno závisí na tom: neztrácej žádný úkon lásky*. Získá tak hojně plody po-

svěcování (26. října 1935): *Jsi jako nic před svým duchovním vůdcem a uzavřena do jediného slova: „Poslouchám!“ Nuže, staň se ničím ve Mně a uzavři se do jediné věty: „Ježíši, Maria, miluji vás, zachraňte duše“, a budeš přinášet mnoho ovoce*.

Ustavičný úkon lásky učiní duši schopnou podstoupit každou oběť (24. září 1935): *Hleď, Consolato, upni se na ustavičné „Ježíši, Maria, miluji vás, zachraňte duše“*. *Věz, že toto jediné předsevzetí ti dá sílu odpovídat „ano“ na každou mou žádost o oběť*. A dále (11. prosince 1935): *Víš, proč ti říkám: Jen tak pokračuj? Protože tato ustavičnost lásky, která tě udržuje ve spojení se Mnou, tě činí schopnou ke všemu v kterémkoliv okamžiku*.

Abychom uměli trpět, je nutné mnoho milovat. Myslet si něco jiného je iluze. Stačí mít trochu zkušenosti s dušemi (i s vlastní), abychom se přesvědčili, že to není oběť, co přináší lásku (kolik duší trpí, ale špatně!), ale je to láska, která vede k oběti: to znamená k oběti přijímané, vytrpěné a obětované s radostí a s děkováním, protože takto přijatá oběť ji přetváří v pokrm lásky. Proto Ježíš řekl sestře Consolatě (19. října 1935): *Consolato, připravuj se na bolest láskou, miluj ustavičně. Běda, když bys přestala milovat!*

A je to přesně stav oběti, který Ježíš často připomínal sestře Consolatě, aby ji povzbudil zůstat pevnou v nepřetržitě lásce. Tak 24. listopadu 1935: *Vím, že ustavičný úkon lásky něco stojí, zvláště v určitých hodinách, ale je nejvíce záslužný, Consolato. A pak, nikdy nezapomínej, že jsem si tě vyvolil za oběť lásky*.

Uvidíme ještě, jak se stav oběti u sestry Consolaty skutečně uskutečnil skrze ustavičný úkon lásky a potvrdil se tak slavnostní slib, který Ježíš jednoho dne učinil sestře Consolatě: *Consolato, dám ti vystoupit na všechny vrchole lásky a bolesti, přísahám ti to*.

(Pokračování)
Překlad -lš

NÁSLEDKY POTRATU

Papežská univerzita Sacro Cuore zpracovává dokument o psychických následcích potratu. Nejedná se přitom pouze o deprese a stavy strachu, ale také o „návyk k potratu“. Opakované potraty působí u ženy „úplnou ztrátu mravní senzibility“. Platí to i pro užívání tablety. Nežádoucí těhotenství se chápe jako „nepříjemné nachlazení“, které je možno překonat tabletou. Celý dokument bude k dispozici na podzim roku 2011. Akademie se zabývá také etickými a sociálně politickými otázkami přechovávání kmenových buněk z krve pupeční šňůry.

PĚT LET PONTIFIKÁTU

Bavorská televize natočila dokument o prvních pěti letech pontifikátu Benedikta XVI. Film byl předveden papeži v Castel Gandolfo. Označil ho za velmi dojemný. Nejvíce na něho zapůsobily okamžiky, kdy převzal Petrův úřad. Dokument ukazuje, že nikdo nemůže tento úřad vzít na sebe jen vlastními silami. Veřejná premiéra filmu v Německu bude o Vánocích.

Kath-net

NENECHĚJME SI KAZIT DĚTI!

K sexuální výchově ve škole

I. AKTUÁLNÍ SITUACE

S blížícím se začátkem nového školního roku sílí veřejná diskuse o zavedení sexuální výchovy na základních školách. Matice cyrilometodějská, která byla založena roku 1900 jako školská matice pro podporu církevních škol, nemůže zůstat stranou této závažné skutečnosti.

Oč vlastně ve věci sexuální výchovy ve školách jde? Rozbuškou se staly dvě publikace vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR – *Doporučení k realizaci sexuální výchovy v základních školách* a metodická příručka pro učitele *Sexuální výchova – vybraná témata*. Publikace vyšly jako součást rámcového vzdělávacího programu *Výchova ke zdraví*, do něhož ministerstvo zahrnuje i *Sexuální výchovu*. Nabízíme několik výňatků z publikací:

a) 4.–5. ročník: „žák ... orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.“ (Doporučení)

Předčasné informace budí všeobecnou zvědavost, „bezpečné způsoby“ vedou k poučení o antikoncepci a k budoucí promiskuitě.

b) „Homosexualita je normální menšinová sexuální orientace.“ (Sexuální výchova – i všechny následující citace)

Výrok popírá přirozený účel sexuality k plození a k výchově dětí.

c) „Všechny způsoby milování jsou rovnocenné.“

Záměna pojmů milování ve smyslu láska a pohlavní uspokojení, sobecké pojetí sexuality, propagace autoerotiky a sexuálních úchylek.

d) „V úvodu hodiny vytvoříme pozitivní atmosféru, když si s žáky zahrajeme motivační hru. ...Vymění si místa všichni, kteří se už někdy zamilovali, ...libali, ...měly menstruaci, ...onanovali, ...viděli porno, ...kteří si myslí, že poprvé určitě použijí kondom, ...kteří se opili, ...kterým roste ochlupení.“

Vulgarizace intimního života dítěte, hrubé narušení jeho vnitřního světa, deflorace dětské duše, vytváření atmosféry pro šikanu.

e) „Učitel: Je všechno, co jste viděli v pornografickém klipu nebo filmu či časopise, pravda? Žák: Asi ne. Všichni chlapi přece nemají jenom velké penisy a nevydrží souložit tak dlouho. Spousta lidí nechce souložit do konečníku, ale v pornografii je to běžné.“

Vyučující předpokládá sledování pornografie, vede na základě její znalosti debatu se žáky. Žák má zřejmě nepřiměřený přehled o sexuálních praktikách. Hrozí manipulace sebevědomím hochů dle velikosti penisu.

f) „Sexuální slovník: Žáci ... mají napsat fixem na fólii co největší počet jakýchkoliv výrazů pro mužský ...a pro ženský genitál, ...s vyučujícím všechny napsané výrazy přečtou a rozdělí na vulgarismy, lidové výrazy... Variantou může být: co nejvíce synonym pro pohlavní styk.“

Vyučující ani tak netřibí jazykový cit dětí, jako jim rozšiřuje zásobu vulgárních výrazů, ničí jejich stud, do budoucna špiní jejich prožitky čisté lásky. Absolutně bezbranný žák sbírající zkušenosti je nejlepší.

g) „Cvičení Kdo má pravdu? ... Právo na sexuální informace má i dítě, jehož rodič si to nepřeje. – Odpověď je ANO.“

Vyučující vede děti proti rodičům. Tím porušuje Listinu základních práv a svobod.

Nutno říci, že **návrhy ministerstva hrubě porušují zásady obecně platné morálky, křesťanské výchovy a ohrožují přirozený duševní a fyzický vývoj dětí**. Ba dokonce **odporují Listině základních práv a svobod**; jsou v rozporu s formulací v Preambuli Ústavy ČR o „nedotknutelných hodnotách lidské důstojnosti a svobody“.

Proti tendencím ohrožujícím morální výchovu dětí se postavil Výbor na obranu rodičovských práv (VORP, webové stránky www.nesexuveskole.cz), Hnutí Pro život (HPŽ ČR), Národní centrum pro rodinu (NCPR), a mnoho dalších institucí a jednotlivců. K protestu VORP na webových stránkách se k 17. srpnu 2010 připojilo 7080 protestujících. Kněží římskokatolické církve vydali prohlášení jednoznačně odmítající zavádění sexuální výchovy do škol, zatím se 139 podpisů (www.fatym.com). Každý křesťan má morální povinnost vyjádřit se k věci tak závažné, a nyní v naléhavé situaci je k tomu vhodná příležitost...

I díky medializaci rozporu mezi záměry ministerstva a přáním mnoha rodičů byl nový ministr školství Josef Dobeš postaven před nutnost celou záležitost řešit. Tak došlo 6. srpna k setkání pana ministra se zástupci VORP a Hnutím Pro život, jednání se zúčastnili mj. také někteří autoři publikace *Sexuální výchova – vybraná témata* a garantka projektu *Sexuální výchova*. Byl přednesen požadavek na stažení příručky ze škol ze dvou důvodů – zasahuje do práv rodičů na výchovu jejich dětí a informuje o intim-

ních oblastech lidského života necitlivým, urážlivým (a morálně devastujícím) způsobem. Výsledkem jednání bylo rozhodnutí pana ministra stáhnout příručku z webových stránek ministerstva (již se stalo) a rozeslat na všechny školy doporučení ředitelům škol, aby plně respektovali přání rodičů v oblasti sexuální výchovy. Je tedy nanejvýš nutné, aby se rodiče nebáli ředitelům škol se ozvat!

I když pan ministr vyjádřil ochotu o tématu dále diskutovat, přesto zaujal postoj, že škola má právo a žáci mají nárok na sexuální výchovu. Jelikož byla splněna jen část požadavků VORP a nedošlo k tomu nejpodstatnějšímu – zrušení státem zaváděné sexuální výchovy ve školách, je třeba v boji za práva rodičů v této oblasti pokračovat.

„...V zájmu rodiny i vašich synů a dcer, a dokonce i lidské důstojnosti nedovolte, aby děti byly státem uváděny do současného nezdravého pojetí sexuality jako neplodné rozkoše bez zodpovědnosti. I když je nám toto velmi rozšířené pojetí sexuality často předkládáno jako něco »normálního« – normální to není. Pravdou totiž je, že **lidská sexualita je velkým a krásným darem Božím a v tomto duchu je třeba k ní i přistupovat**. Tím je ale zároveň i dáno její místo v životě člověka a ve vztazích. **Tento dar nachází své pravé a plodné místo v manželství. Zároveň je v této souvislosti třeba zdůraznit i krásu a hodnotu čistoty**. Vzhledem k tomu, že takovýto uctivý a zdravý přístup od školní sexuální výchovy jistě čekat nemůžeme, je na místě jasně a účinně říci zavádění sexuální výchovy do škol jednoznačně ne! Nenechte si kazit děti! Zahrajeme vás do svých modliteb.“

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ ZASTRAŠUJE RODIČE I ŘEDITELE ŠKOL

I přes skromný a dílčí pozitivní výsledek jednání skupin hájících práva rodičů na výlučnost rodinné sexuální výchovy a ne státní deformace, jak je koncipována v nových materiálech, které mají školy do vzdělávacích programů aplikovat již od září letošního roku, nebyly stále objasněny některé výhrůžky zástupců ministerstva vůči rodičům. Jedná se o právní postihy, pokud odmítnou účast svých dětí v předmětech, kde budou témata sexuální výchovy probírána. MŠMT také zastrašuje ředitele, kteří se svým podpisem v kampani na www.nesexuveskole.cz připojili ke školám, kde sexuální výchovu v osnovách nebudou rozšiřovat dle sporného Doporučení k realizaci sexuální výchovy.

Hnutí Pro život ČR, 16. 8. 2010

(z prohlášení kněží na podporu rodičů, kteří jsou proti zavádění připravované sexuální výchovy na školách – www.fatym.com)

Sexualita v daném pojetí je oddělena, odtržena od citové, intelektuální a volní složky lidské osobnosti; tyto složky staví do služebné nebo pasivní role, potlačuje je. Sexualita je dětem prezentována jako nezávazná hra, bez citové motivace, bez odpovědnosti. Tím je u dětí deformováno vyvíjející se lidství ve své nejkřehčí fázi.

Škola nemá právo při kolektivní výuce probouzet a rozvíjet předčasnou dětskou sexualitu, nabídkou informací o praktických a technikách jí dávat obsah bez citu. Škola má právo a povinnost elementární poučení o faktech lidské sexuality vřadit v běžných proporcích jednotlivých partií učiva v biologii, občanské výchově, péči o rodinu, a to koordinovaně, hlavně na II. stupni ZŠ.

Rodiče mají povinnost s ohledem na individualitu jednoho každého dítěte včas, příhodně a citlivě, průběžně, nikoliv jednorázově utvářet osobnost dítěte i v tomto směru. **Děti mají právo být informovány a formovány v tomto směru milujícími rodiči v intimitě rodinného prostředí podle individuálního vývoje na úrovni své rodiny**, a to tak, aby se připravovaly žít plnohodnotně, čistě, plodně a šťastně ve shodě se svým budoucím životním posláním.

Je třeba mít neustále na paměti, že rodiče jsou první, kdo mají odpovědnost za výchovu svých dětí. „Právo a povinnost vychovávat je pro rodiče prvotní a nezastupitelné.“ (Katechismus katolické církve 2221) Jsou to právě rodiče, kdo se budou před Bohem zodpovídat za to, jak své děti vedli ke ctnostnému životu, k pravým hodnotám lidským i duchovním. A jsou to většinou rodiče, kteří budou muset řešit nechtěná těhotenství, pohlavní nemoci či psychická zranění svých dětí. Proč by te-

dy měli mlčet, když jsou státem nuceni překročit své morální a duchovní zásady a pošlapat přitom své svědomí a přesvědčení? (Na tuto skutečnost upozornil i David Loula při zmíněném setkání s ministrem školství.)

Škola by mohla podpořit v tomto směru rodiče přednáškami, besedami atd. vedenými lékařem, pedagogem, knězem. Připouštíme, že v některých věřících rodinách je téma občasná tabu, ale také že naopak funguje ústní předávání zkušeností.

Konečně rodiče mají právo zvolit pro své děti školu, která odpovídá jejich přesvědčení. A u křesťanů by to měla být taková škola, která jim bude nejlepším způsobem pomáhat v jejich úkolu křesťanských vychovatelů. Je povinností veřejných orgánů zaručit rodičovské právo (žel, dnes často tak pošlapávané a zlehčováné) a zajistit konkrétní podmínky k jeho uplatňování. (srov. KKC 2229) Bohužel, mnozí křesťanští rodiče na výběr moc nemají – taková škola

nemusí být v rozumném dosahu jejich bydliště. Pak je nutno hledat „kompromisní“ řešení – a ta někdy mohou být v rozporu s Ježíšovými slovy: „Vaše slovo buď ano, ano – ne, ne“; co je nad to, je ze zlého.“ (Mt 5,37) Nabízet jako východisko z nouze domácí školu klade na rodiče obrovské nároky a není konečným řešením společenské situace. Rodiče dětí ve státní škole mají mít možnost rozhodnout se, jakým způsobem chtějí, či zda vůbec nechtějí, aby škola vzdělávala a formovala jejich děti sexuální výchovou.

Jako křesťan se můžeme naplno ztotožnit s důvody VORP, proč je třeba odmítnout stávající sexuální výchovu ve škole:

1. Není pravdou, že školní sexuální výchova přispívá k odložení pohlavní aktivity do vyššího věku. V zemích, kde byla zavedena, se naopak tento věk snížil, mnohonásobně se zvýšila promiskuita mládeže, výskyt pohlavních chorob a těhotenství mladistvých (např. Švédsko, USA,

Velká Británie). Některé země proto od této výchovy ustoupily.

2. Předčasné a názorné zasvěcování dětí do pohlavního života na I. stupni ZŠ ruší jejich vývoj v klidové předpubertální fázi, kdy se má rozvíjet cit, soucit a altruismus. Narušuje a ničí jejich zdravý stud, který je nejlepší zárukou oddálení pohlavního života až do stabilního vztahu. (V Doporučení najdeme pro I. stupeň ZŠ téma HIV/AIDS – cesty přenosu a pro II. stupeň – poruchy pohlavní identity, antikoncepce. Čteme: „4.-5. ročník: žák ... orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.“)

3. Sexuální výchova, jak ji obě inkriminované publikace prezentují, je vyloučena z kontextu manželství a rodičovství. Silně se propaguje autoerotika a vlastní sobecký zážitek bez láskyplného vztahu k druhé osobě. Péče o dítě se vůbec nevyskytuje, ono je naopak považováno za nebezpečí, kterému je třeba se vyhnout. Chybí výchova ke zdrženlivosti, zmínka o hodnotě panenství a panictví jako daru druhému člověku.

4. Publikace nerespektují přirozené rozdíly mezi mužem a ženou, kteří se ve vztahu navzájem doplňují. Nezmiňují se o jejich odlišném vnímání sexuality, nenahraditelnosti matky v prvních letech života dítěte, rozdílnosti mateřské a otcovské role, jak nás učí staleté zkušenosti. Kapitola o genderu naopak vnáší do školy ničím neprokázaný názor o stejnosti a zaměnitelnosti obou rolí, který může vytvořit u dítěte zmatek.

5. Bylo již mnohokrát dokumentováno, že doporučování antikoncepce mladistvým vede k promiskuitnímu a nevázanému chování umožněnému zdánlivým pocitem bezpečí. Selhání pak řeší dívky většinou potratem. Přesto jsou obě publikace plné doporučováním různých druhů antikoncepce. Nenacházíme ani slovo o přirozených a ekologických

„A tak jsme na sklonku nového obrazu nového světa přišli k bodu, ve kterém má křesťan – nejen on, ale zejména on – povinnost protestovat.“

Kardinál Jozef Ratzinger, 25. dubna 1997, Řím

Úvod ke knize belgického kněze

*prof. Mons. Michela Schooyansa L'Évangile face au désordre mondial
(Na Slovensku vyšla kniha pod názvem Evanjelium: Ako čelit svetu v rozvrate)*

**Připojte se i vy k protestu proti zavedení sexuální výchovy
na základních školách na adrese:**

www.nesexuveskole.cz

metodách plánování rodičovství. V informacích o hormonální antikoncepci není ani zmínka o jejím masivním negativním dopadu na zdraví, o následném zamořování vody umělými ženskými hormony (způsobujícím pravděpodobně předčasnou pubertu u dívek, snížení plodnosti u mužů a ovlivňujícím negativně rozmnožování vodních živočichů).

6. Naprosto nelze souhlasit s tím, aby děti byly ve školách formovány ideologií, kdy **různé pohlavní odchylky a nemoci jsou prezentovány jako varianty sexuálního chování**. (Příručka: „Homosexualita je normální menšinová sexuální orientace.“) Nelze souhlasit s tím, aby byly seznamovány na základní škole s perverzními sexuálními praktikami! Sexualita patří do manželství, které je svazkem mezi mužem a ženou, a jen v tomto trvalém a láskyplném vztahu mohou vyrůstat fyzicky i psychicky vyrovnané děti. Sexuální život lidí, kteří se odchylují od této normy, není třeba propagovat, natož v základní škole.

II. JAK ZABRÁNIT SEXUÁLNÍ VÝCHOVĚ NA ŠKOLE NAŠICH DĚTÍ?

1. Především podpořit protest na www.nesexuveskole.cz (internetové stránky VORP), okamžitě reagovat na situaci ve škole svých dětí.

2. Domluvit se s rodiči spolužáků na společném postupu – je to pro ředitele škol více motivující k jednání.

3. Kontaktovat ředitele školy – doporučuje se použít vzorový dopis na internetových stránkách VORP, který je připraven tak, aby měl právní závaznost.

4. Kontaktovat VORP – informace, argumenty, rady.

5. Pokud se ředitel rozhodne sexuální výchovu na škole zavést, nebo do 30 dní na váš dopis neodpoví – a jedná se o ško-

lu zřízenou obcí, krajem nebo státem – odvolat se ke krajskému úřadu. Vzor odvolání lze stáhnout na internetových stránkách VORP.

6. Kontaktovat Hnutí Pro život ČR (internetové stránky s kontakty www.prolife.cz) v případě, pokud krajský úřad postup ředitele potvrdí nebo do 30 dní neodpoví. HPŽ ČR zajistí bezplatně právní zastupování advokátní kanceláří pro vedení soudního sporu a domluví se na dalších krocích.

7. Sdílet své zkušenosti, nejlépe VORP či HPŽ ČR.

8. Svým známým poslat odkaz na webové stránky, upozornit letákem na nebezpečí (zdarma zašle HPŽ ČR) apod.

NEODKLADNĚ! JEDNEJTE IHNED!

Nezapomeňme, že patronkou boje o čistotu je dvanáctiletá mučednice čistoty sv. Marie Goretti a že „více je třeba poslouchat Boha než lidi“ (Sk 5,29).

*Redakce Světa
Prameny: www.nesexuveskole.cz
www.prolife.cz
www.fatym.com*

III. MODLITEBNÍ INICIATIVA

Na podporu dětí a jejich rodičů vznikla **modlitební iniciativa**, do které se může zapojit každý, kdo souhlasí s hlavními úmysly modlitby:

- za ochranu dětí před morální zkažeností a za jejich zdravou výchovu v duchu křesťanských zásad a přirozeného mravního zákona;
- za duchovní posilu a moudrost pro rodiče vychovávající své děti a za jejich odvahu domáhat se svých rodičovských práv;
- za obrácení těch, kteří jakýmkoliv způsobem šíří etický relativismus a jednání protivící se Božím zákonům, a to zvláště v oblasti propagace drog a ji-

ných závislostí, volného sexu, pornografie, násilí a dalších společensky nežádoucích jevů a za zamezení této propagace;

- za duchovní a morální obrodu České republiky.

Způsob modlitby: Každý den (aspoň do 30. září 2010) v době mezi 20.00 až 21.00 hod. (nejlépe deset minut před 21. hodinou) se – pokud možno společně v rodinném kruhu – pomodlit dva desátky sv. růžence, jeden za první dva úmysly (dětí a rodiče), druhý za následující dva úmysly (obrácení širitelů hříchu a duchovní obrodu ČR).

Kněží zapojení do modlitební iniciativy budou všem modlícím se a těm, za které se modlili, dávat v 21.00 hod. kněžské požehnání. Delší modlitba a jiné modlitební iniciativy jsou vítány.

Šíření zla je možné zastavit jen s pomocí Boží. Pán Ježíš Kristus nás vybízí k naléhavé modlitbě: „Každý, kdo prosí, dostává... čím spíše nebeský Otec dá Ducha Svatého těm, kdo ho prosí!“ (Lk 11,10.13) Vzpomeňme na růžencové modlitební tažení, které inicioval P. Petrus Pavlicek – vypsilo v poválečném Rakousku zázrak: stažení sovětských vojsk z okupovaného Rakouska v roce 1955. Do iniciativy bylo zapojeno více než 500 000 lidí!

Další příklad vyslyšení: V roce 1986 proběhla ve Filipínách „Růžencová revoluce“ – díky modlitbám 2 milionů lidí, kteří vyšli do ulic hlavního města Manily s růženci v ruce, bylo zabráněno téměř jistému konfliktu a občanské válce.

Nyní jde o podobně závažné události. Morální rozklad je horší než hrozba války, neboť ten bývá právě její příčinou.

Spojme se v naléhavé prosbě s důvěrou v Boží milosrdenství!
*P. Ing. František L. Juchelka, ThD.,
Minoritská 1, 602 00 Brno,
juchelka@post.cz*

*P. Ing. Jiří Špiřík, ThD.,
Kostelní 74,
377 01 Jindřichův Hradec*

Teologické rozhovory na Kongregaci pro nauku víry s vedením Bratrstva sv. Pia X. pokračují za zavřenými dveřmi. Poslední setkání se uskutečnilo počátkem května. Rozhovory řídí komise Ecclesia Dei, jež je součástí zmíněné Kongregace, a v její kompetenci je dialog s tzv. tradicionalisty, z nichž někteří jsou již v plném společenství se Svatým stolcem (Bratrstvo sv. Petra aj.). Její sekretář Mons. Guido Pozzo pronesl v Bavorsku (2. července, Wigratzbad) při udílení kněžského svěcení několika členům Bratrstva sv. Petra přednášku, která je dostupná na webových stránkách tohoto Bratrstva.

Mons. Pozzo ve své obsáhlé konferenci popsal domnělou frakturu mezi koncilní a předkoncilní církví. Její původ spatruje ve zkrácené interpretaci textů Druhého vatikánského koncilu. Tuto nesprávnou interpretaci označil za „para-koncilní ideologii, která byla rozšířena určitými katolickými skupinami a mediálními centry sekulární světské moci“ (viz článek na str. 15). Citoval v této souvislosti známou promluvu papeže Pavla VI. z roku 1972. Svatý otec tehdy řekl:

„Nějakou štěrbínou vešel do Božího chrámu Satanův dým: jsou tu pochybnosti, nejistota, problematickosti, neklid. Do našeho svědomí vstoupila pochybnost a vstoupila okny, která měla být otevřena kvůli světlu. Také v církvi panuje tento stav nejistoty. Mělo se za to, že po Koncilu nadejde pro církev slunečný den. A namísto toho přišla mračna, bouře, tma, hledání a nejistota. Jak k tomu došlo? Svěříme vám naše mínění: byl to zásah nepřátelské moci. Její jméno je ďábel, tajemná bytost, o níž se zmiňuje také list sv. Petra.“ (Pavel VI., *Insegnamenti*, vol. X, 1972, str. 707)

Účinky toho, co identifikoval Pavel VI. – podle Mons. Pozzo – dosud trvají. „Do katolického světa vstoupilo cizí myšlení, které vyvolává spory, svádí mnohé duchy a dezorientuje věřící. Je

Mons. Pozzo: Osvobodit Koncil od parakoncilní ideologie

to »duch sebedestrukce«, který prostupuje celou modernou a který ovládl mimo jiné i velkou část katolické publicistiky. Toto myšlení, jež je cizí katolickému učení, lze popsat ze dvou hledisek: Prvním jeho znakem je sociologické chápání víry, tzn. interpretace, jež hodnotí náboženské otázky sociologicky a falšuje pojem církve zaváděním demokratického modelu. Sledujeme-li probíhající diskuse o disciplíně, právu, způsobu slavení liturgie, nelze toto falešné pojetí církve nezaregistrovat jak mezi laiky, tak mezi teology,“ podotýká Mons. Pozzo, přičemž zdůrazňuje, že „Koncil k takovéto interpretaci nedal žádný základ, protože výraz Boží lid označující církve je vždy vázán k pojmu církve jakožto mystéria, jakožto svátostného společenství Kristova těla, složeného z lidu, který má svoji hlavu a ze svátostného organismu jeho členů, majících hierarchický řád.“

Druhým znakem onoho cizího myšlení je ideologie dialogu. Podle Koncilu a encykliky Pavla VI. *Ecclesiam suam* je dialog důležitým a nezbytným prostředkem, jímž církve přichází do kontaktu s lidmi své doby. Parakoncilní ideologie však transformovala dialog z nástroje na primární smysl a cíl pastorační tím, že vyprazdňuje a zatemňuje nezbytný důraz na obrácení ke Kristu a příslušnost k jeho církvi.

Těmto deviacím je – podle Mons. Pozzo – zapotřebí „čelit novým objevením a osvojením si duchovního a kulturního základu křesťanské civilizace, tj. víry v Boha, transcendentního Stvořitele, prozřetelného Soudce, jehož jednorozený Syn se vtělil, zemřel a vstal z mrtvých, aby vykoupil svět, vlil milost Ducha Svátého na odpuštění hříchů a dal lidem účast na božské přirozenosti.“

Mons. Pozzo

Mons. Pozzo ve své přednášce na půdě Bratrstva sv. Petra poukázal především na to, že „je možné a nutné interpretovat podle tradice také ty koncilní texty, které jsou nejvíce kritizovány tradicionalistickými kruhy, totiž texty o jednotě a jednosti katolické církve a o vztazích mezi katolickou církví, pravoslavnými, protestanty a ostatními náboženstvími.“ Právě to jsou totiž hlavní kameny úrazu ve vztazích s Bratrstvem sv. Pia X., tzv. lefebvristy.

Veškerá jednání s exponenty této a podobných skupin se odehrávají v kategoriích naznačených Benediktem XVI. v promluvě k římské kurii z 22. prosince 2005. „Tento jednací prostor není dán otřepaným dělením na tři skupiny: na konzervativní, progresisty a umírněné, ale zakládá se na vytříbeně teologickém rozcestí, na volbě mezi hermeneutikou zlomu či fraktury, a hermeneutikou neustálé reformy. Z těchto dvou možností je třeba volit tu druhou. Je tedy zapotřebí“ – končil Mons. Pozzo – „postupovat cestou hermeneutiky neustálé reformy, tj. vypořádat se s jednotlivými body kontroverze a takříkajíc osvobodit Koncil od parakoncilní ideologie zachováním principu integrity katolického učení a plné věrnosti pokladu víry, předávaného tradicí a interpretovaného učitelským úřadem církve.“

Česká sekce
Vatikánského rozhlasu

Koncil a jeho interpretace

„BOLOŇSKÁ ŠKOLA“ A JEJÍ PROTAGONISTÉ

Mezi všemi dějinami 2. vatikánského koncilu dominují pětisvazkové dějiny, které pod vedením profesora Giuseppe Alberiga vydal tým Institutu pro náboženskou vědu v Bologni. Vedle tohoto kolektivního díla vydal Alberigo knihu „Krátké dějiny 2. vatikánského koncilu“. Tento spis má výrazné autobiografické rysy autora. Používá i zápisky, které si dělala v dané době jeho manželka Angelina Nicora. Mnoho pozornosti věnuje „dílně vědců“ soustředěných v Bologni na Institutu pro náboženskou vědu kolem Giuseppa Dossetiho (1913–1996), který se účastnil Koncilu jako „peritus“ po boku kardinála Lercara, jednoho ze čtyř kardinálů moderátorů, kteří jednáním předsedali.

Ve své knize vyslovuje autor přesvědčení, že tato skupina s koncilem nejen spolupracovala, ale spoluurčovala jeho témata. Dossetti v jednom interview publikovaném posmrtně v roce 2003 řekl výslovně, že „zvrátil průběh Koncilu“ díky schopnosti politického exponenta manévrovat s mladými účastníky.

V „Krátkých dějinách“ je tato role „boloňské dílny“ ještě více zdůrazněna. Týká se to jejího vlivu nejen na sám Koncil, ale také na jeho interpretaci.

Pro Alberiga a jeho druhy je II. Vaticanum „nový koncil, který se odlišuje od předchozí tradice“. Novota se projevuje ještě před samotným Concilem ve způsobu vypracování norem. Tuto novost Jana XXIII. však údajně zradil Pavel VI., který podepsal všechny koncilní dokumenty, a také jeho nástupci.

Myšlenky „boloňské školy“ byly šířeny a přijímány v Itálii a ve světě i lidmi velmi vzdále-

nými od programu Institutu: politiky, řeholníky, laickými aktivisty a skupinou ve vedení církve i v její základně. Projevilo se to v četných postkoncilních publikacích, věnovaných obhajobě původních záměrů Koncilu, které se údajně ocitly v nebezpečí, že budou zrazeny nebo přinejmenším nenaplněny.

Velkou ranou pro „boloňské“ byl nástup Jana Pavla II., polského papeže, kterého boloňští neuměli dešifrovat. Vyvíjeli proto maximální energii na obranu „původního“ záměru Koncilu a snažili se ho znovu odhalit, lépe dokumentovat, aby přesvědčili papeže o pravém „kánonu“ Koncilu a jeho smyslu.

Uspořádali proto na Institutu zvláštní synodu a v roce 1985 poslali biskupům světa Memorandum, ve kterém se dovolávají záměrů Jana XXIII., který sdílela většina koncilních otců. Dále čteme: „Abychom mohli prožívat nové Letnice, musíme se zbavit věkovitých nánosů, které se jeví jako ozdoba, ale je to jen usazený prach minulosti, ke které se není možno vracet.“

Takovou interpretaci Koncilu jako zlomu a rozchodu s minulostí však zcela jasně odmítl Benedikt XVI., již ve své první promluvě ke Konzistoři. Kardinál Camillo Ruini na zasedání italské biskupské konference řekl:

„S interpretací jako zlomem a novým začátkem je konec. Je to interpretace více než špatná a nemá žádnou reálnou oporu v těle církve.“

Alberigovy dějiny nicméně nadále monopolizují historiografii Koncilu, jsou na celém světě nejčtenější a nemají ve veřejném mínění církve stejně vlivného oponenta.

Pramen:

www.chiesa.espressonline.it

Politická teologie v současné Brazílii

Jistě není bez zajímavosti zjistit, jak se dnešní celosvětová krize kapitalistické soustavy projevuje v latinskoamerických zemích. Zatímco po evropském kolapsu komunismu se v podobném kolapsu ocitla na řadu let i marxisticky orientovaná ideologie na celém americkém kontinentu, je dnes známo, že ekonomické neúspěchy tržního hospodářství zapříčiňují opětné probuzení marxistických trendů v některých jihoamerických zemích (Venezuela, Bolívie). V rámci svého brazilského pobytu v červenci 2010 jsem si na Katolické papežské univerzitě v Rio de Janeiro (PUC) položil otázku, jak se současná ekonomická krize odráží po teologické stránce v zemi, která patří ke kolébce onoho směru politické teologie, pro který se vžil název *teologie osvobození* (teologia da libertação).

V Evropě je toto teologizující politické myšlení obvykle spojováno se jmény např. Jürgen Moltmann nebo Joannes B. Metz. Na latinskoamerickou půdu tento ideový směr uvedl Gustavo Gutiérrez spolu s bratřími Clodovisem a Leonardem Boffovými. Zejména posledně uvedený myslitel bývá obecně považován za hlavního zakladatele teologie osvobození na základě svého veřejného univerzitního působení a mnoha desítek publikací se zmíněnou tematikou. Životní běh tohoto muže je naplněn různými zvraty. Leonardo Boff, dodnes působící jako emeritní profesor etiky a religionistiky na státní univerzitě v Rio de Janeiro, se narodil roku 1938 v brazilské Concordii. Byl vysvěcen na kněze a stal se členem františkánské komunity minoritů. Po studiích v Brazílii a v Německu učil řadu let na františkánských učilištích. Po neshodách s vatikánskými úřady opouští františkánský řád,

rezignuje na své kněžství a roku 1992 spojuje svůj život s rozvedenou ženou jménem Marcia Monteiro da Silva Miranda, matkou šesti dětí. Přitom tento L. Boff dále pokračuje ve své pedagogické a odborné činnosti, ovšem v duchu teologie osvobození a svých dosti svérázných osobních názorů.

Pokud jde o Brazílii, má zde teologie osvobození svou živnou půdu v propastných rozdílech tamní společnosti, vyznačující se dodnes na jedné straně relativně nepočetnou skupinou majetných boháčů a na druhé straně velkým počtem lidí žijících často v podmínkách extrémní bída. Odstranění tohoto protikladu je vedoucím motivem teologie osvobození. Protože obyvatelstvo latinskoamerických zemí je většinou katolické, je hlavnímu cíli politické teologie, jímž je nastolení sociální spravedlnosti, podřízena církevní praxe i věroučné základy. Za tímto účelem se vytvořily v Brazílii během sedmdesátých let minulého století desetitisíce tzv. Základních církevních komunit (Comunidades Eclesiais de Base), jejichž činnost se řídila heslem: *ver-julgar-agir*, tzn. vidět situaci prostých lidí, posuzovat tuto situaci pohledem křesťanské víry a hledat účinné cesty k nápravě. Tyto komunity se nekryly s diecézními a farními strukturami, ale vznikaly většinou zdola aktivitou katolických laiků, kteří zde také měli hlavní slovo. S objektivně oprávněnými požadavky těchto komunit byly však bohužel mnohdy propojeny i naukové zásady a praktické akce v rámci katolické církve nepřijatelné. Mezi takové problematické body patřilo zejména odmítání hierarchického uspořádání církve s odůvodněním, že Kristus nezaložil svou církev jako instituci feudálního stylu, ale jako svobodné společenství věřících. Z toho, že celý lid Boží

má proročké poslání, byla vyvozována neoprávněnost centralizované hegemonie výkonů posvátné moci. Podobně i církevním dogmatům byla přisuzována pouze relativní hodnota, závislá na konkrétní situaci určitého období.

K těmto negativním bodům celé teologie osvobození připojil pak Leonardo Boff osobně i některá problematická tvrzení, podle nichž např. je Ježíš Nazaretský především revolučním reformátorem. Se vzkříšeným Kristem se podle Boffa nesetkáváme pouze v katolických křesťanech explicitních či anonymních, ale i v každém člověku, a dokonce v kosmickém rozsahu. Toto teilhardovské pojetí kosmického Krista přebudoval pak Boff ve svých posledních spisech na panteistické uctívání Matky Země, nazývané jihoamerickým aimarským dialektem Pačamama. Svérázná je podobně i Boffova trojiční nauka, podle níž se Bůh Otec zosobnil ve svatém Josefovi, Bůh Syn se vtělil v Ježíši Nazaretském a Duch Svatý produchoval Ježíšovu Matku Marii. Tak má podle Boffa Božská Trojice svůj přirozený adekvát i v každé pozemské rodině.

Pro další osudy teologie osvobození má mimořádný význam III. generální konference latinskoamerického episkopátu roku 1979 v Puebla, kde se církevní představitelé výslovně postavili na stranu chudého lidu a vydáním sociálně pastoračních směrnic vzali vítr z plachet všem, kdo se při svých mnohdy destruktivních akcích kryli pod pláštíkem boje za sociální spravedlnost. O věroučné vyjasnění problémů teologie osvobození se dále zasloužila instrukce vatikánské Kongregace pro nauku víry (6. 8. 1984). Tato instrukce zdůraznila, že je třeba i v rámci úsilí o sociální spravedlnost zachovávat určitá pravidla.

Je především nesprávné při rozboru sociální situace v latinskoamerických zemích vycházet z marxistických principů. Řešení sociálních rozporů nelze provádět formou třídního boje, neboť revoluční proletariát v marxistickém pojetí se vůbec nekryje s těmi, které evangelium nazývá „chudými“. Je dále chybné považovat církevní hierarchii a církevní Magisterium za součást vykořisťovatelské třídy. Podobně je mylné považovat Ježíše náboženské víry za rozdílného od historického Ježíše jakožto politického osvoboditele. Kristovu smrt na kříži je třeba považovat za smírnou oběť za lidské hříchy, a nikoliv pouze za popravu revolucionáře. Je dále nutné vyvarovat se popírání sakramentality svátostí a považovat třeba křest jen za projev osvobození lidu nebo Eucharistii za hostinu na oslavu revolučního boje. Krátce řečeno biskupy na adresu marxismu: církev není společností třídní, ale společností univerzální.

Tato všechna fakta přispějí k tomu, že se dnes v Brazílii o teologii osvobození příliš nemluví ani ve veřejněprávních masmédiích, ani v církevních dokumentech. Vzhledem k celosvětově narůstajícím sociálním antagonismům bych však považoval za poněkud naivní domněnku, že teologie osvobození i ve své marxistické interpretaci zcela zmizela z jeviště dějin.

*Prof. Dr. Václav Wolf,
Ústav dějin UK v Praze*

Literatura:

Boff, Leonardo: *Jesus Cristo Libertador*. Petropolis 2009. (20. vydání!)

Veloso, José Carlos Júnior: *Ver, julgar e agir*. O debate sobre o método da Teologia da Libertação no Brasil. PUG, Roma 2006.

Muñoz Pedroza, Jaime: *Aportes de la teología de la liberación a la reflexión sobre la experiencia del pecado*. PU Javeriana, Bogota 2002.

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

člověk schopen se sám rozhodnout k přijetí víry. Křest ovšem není něco jako přihláška do spolku nebo vstup do strany, je to přijetí Božího pozvání a přechod do stavu Božích dětí. Není to otázka přijetí určitého životního názoru, ale zásadně se tím mění postavení člověka, protože svátost křtu naplňuje lidskou duši okamžitě Boží milostí a otevírá jí přístup k nevýslovným Božím darům. Nicméně i člověku pokřtěnému v dětství zůstává povinnost prohlubovat a ověřovat své poznání pravdy, aby si důkladně osvojil základy své víry a dospěl k odůvodněnému a neochvějnému přesvědčení, že věří skutečně v jediného pravého Boha a v to, co tento Bůh lidem zjevil.

Stále rostoucí pluralita nejrůznějších náboženských vyznání, denominací a společenství není projevem „širší Boží nabídky“ pro volný výběr jako v nějaké samoobsluze, nýbrž naopak je to velmi povážlivý jev, neboť je to na jedné straně projev prohlubujícího se úpadku základních náboženských znalostí, a na druhé straně důsledek narůstající lidské svévole, která nepřibližuje Boha lidem, ale nahrazuje a deformuje jeho pravý obraz pouhými lidskými výmysly.

Kardinál Newman nepatří ke konvertitům, kterým se dostalo náhlého osvětlení. Bylo to ovoce vytrvalé modlitby, postu a studia. Je pro nás vzorem právě v tom, jak důsledně, trpělivě a převážně ve velkém osamocení hledal skutečnou pravdu. Následováníhodná je především jeho pokora a připravenost přijmout vše, k čemu ho Boží světlo krok za krokem přivede. Newman nevystupuje s nějakými svými objevy, nepředkládá nám žádné nové směry ani nová řešení, nýbrž zkoumá s velkou úctou nejpůvodnější prameny, které svým vznikem stojí nejbliže k samotnému vzniku a rozvoji křesťanství. Ne-

vymýšlí vlastní interpretaci Písma, která by mu nejvíce vyhovovala, nýbrž bere v úvahu, jak evangelium chápali a praktikovali ti, kteří měli k apoštolům nejbliže. V tom se liší od nejrůznějších reformátorů a zakladatelů nových vyznání a sekt, že nepřizpůsoboval Písmo svým představám a požadavkům, nýbrž podřídil sám sebe ověřenému Božimu zjevení i za cenu, že se bude muset zříct toho, co mu bylo zatím nejdražší. Kdo opravdu upřímně hledá Boha a jeho pravdu, je ochoten pro ni nakonec opustit i to, co si dříve zamiloval.

Co nejvíce odlišuje anglikánskou církev od katolické, to všechno vzniklo především pod vlivem německého a holandského protestantismu, který byl někdejší anglikánské hierarchii blízký především svým odporem proti Římu. Ale ani nejtěžší přesudky proti katolické církvi neodradily konvertitu od toho, aby důsledně hledal pravdu i tam, kde ji původně odmítal. Velkou školou byly pro něho církevní dějiny. Je příznačné, že ho zaujalo především 4. století, kdy myšlení takřka celé církve ovládl arianismus. Ten byl dlouho velmi populárním hlásáním zásad, které jsou neméně populární i dnes. Zjednodušeným monoteismem oslovoval Židy i pohany (muslimové ještě neexistovali). Tím, jak zbavoval Krista božství, odsouval Boha někam bezpečně daleko, aby si pak lidé mohli pokojně vládnout po svém. Mizivá menšina těch pastýřů, kteří zachovali pravou víru, se stala obětí pronásledování. Newman jasně poznával, že názor a postoj většiny zdaleka není jednoznačným kritériem pravdy. Poznával také, jak si zdravou víru dokázal zachovat právě Boží lid.

I dnes může být pro nás velmi užitečné následovat ho v tom a studovat ono období církevních dějin. „Arianismem“ současné doby je sekularizace ne-

boli zesvětštění náboženství a jeho přizpůsobování duchu doby. Kdo má uši k slyšení, jistě zaregistroval, jak se v posledních pěti letech mluví stále jasněji o bludné interpretaci Koncilu, která se obrací proti samotné církvi. Na tuto epidemii poukázal biskup Rudolf Graber již v roce 1973, tedy záhy poté, co si Pavel VI. stěžoval na dáblův dým v církvi, ale tehdejší většina se postarala o to, aby se tomuto hlasu nevěnovala pozornost.

Jestliže dnes Svätý otec mluví otevřeně o ideologizaci Koncilu, je třeba vzít s veškerou odpovědností na vědomí, že tato bludná mentalita skutečně existuje, a to nikoliv jako ojedinělý izolovaný jev, ale jako povážlivě rozšířené přesvědčení. To ovšem zavazuje všechny katolíky a nejvíce ty, kteří nesou jakoukoliv odpovědnost v církvi, aby si se stejnou poctivostí a důsledností jako kdysi John Henry Newman položili otázku: Odpovídá moje přesvědčení o církvi a o Koncilu pravdě, nebo patřím mezi ty, kteří se dostali do vlivu a do vleku neomodernistické a sekularizující pokoncilní dezorientace? Koluje mnoho chybných názorů na nejrůznější a zásadní věci a mnozí je pokládají za věrohodné, ačkoliv je nikde jako opravdu platné a oficiálně potvrzené nenajdeme. Leccos z toho, o co se opíráme desítky let a na co jsme si zvykli jako na samozřejmost, může pocházet z falešných zdrojů. Budeme se muset všichni probudit podobně jako církev ve čtvrtém století, kdy drtivá většina biskupů si byla jistá svou pravověrností a nepřipouštěla si, že jsou ve vleku zbloudilého biskupa.

Všechnu tu současnou nenávisťnou kampaň proti Benediktovi XVI., která si k tomu umí najít kdejakou záminku, si současný papež vysloužil vlastně tím, že ještě než nastoupil na Petrův stolec, dovolil si odhalit karty onoho vnitrocírkevního a proticírkevního spiknutí, když mezi jiným řekl: „Jak mno-

ha názorům na víru jsme se v posledních desetiletích naučili, kolika ideologickým proudům a myšlenkovým směrům. ...malá loďka myšlení mnoha věřících se v tomto vlnobití zmítala ...jasná víra podle Kréda byla orazítkována jako fundamentalismus. Relativismus jako víchř nejrůznějších nauk se změnil na diktaturu a za poslední míru všech věcí bylo vyhlášeno jen vlastní Já a jeho potěšení.“ (18. 4. 2005) Ve stejném duchu se nesou také jeho rozjímání křížové cesty v Koloseu na Velký pátek 2005 a jeho promluva ke konzistoriu v prosinci roku 2005.

Každému je jasné, že podobné rozšíření podloudné ideologie není dílem náhody, ale musela to být cílevědomě připravená akce, která dosáhla toho, že autentická interpretace Koncilu se prakticky nedostala ke slovu a situaci naopak opanovaly mylné názory. Není naším úkolem hledat viníky, ale je naším úkolem vrátit se k pravdě a ke světlu. Bude naší povinností přehodnotit své soudy o těch, kteří podobně jako kdysi biskup Atanáš, který nepřijal arianismus, odmítali nesprávnou interpretaci Koncilu a po celá léta museli snášet ústrky a uštěpačné poznámky. Budeme se muset vyzbrojit velkou trpělivostí, protože mnoho věcí bude nutno od základu přehodnotit, a to může být zdrojem nejednoho překvapení. Kardinál Newman nám může být vzorem i v tom, jak snášet příkoří od těch, kteří by měli být našimi nejbližšími spolupracovníky. Ti, na které nejvíce narážel a kteří mu v celém jeho životě připravili nejvíce protivenství, a to jak v anglikánské, tak v katolické církvi, byli právě ti, které v té či oné míře nakazil virus liberalismu. Zbavit současnou církev tohoto plevele bude zřejmě otázka generací, ale tím spíše je naší povinností co nejdříve opustit cestu pohodlnou, ale chybnou a kráčet důsledně ve stopách našeho Pána, který je Pravda a Život.

-š-

Pondělí 30. 8. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 Arcibiskupský zámek Kroměříž 6:35 Vy, kteří jste zůstali – Rwanda 6:45 Svět mýma očima: Prašivá 2010 6:55 Roky už se toulám 7:15 Salesko 7:35 GOODWILLBOY IV. (6. díl): Lego 8:15 Noční univerzita: Kdo nežízni, ať nechodí – P. Vojtěch Kodet, Th.D., OCarm 9:00 Moldávie země zelená 9:15 Historie válečného letectví (8. díl): Dva roky války, Maximální úsilí 9:50 Přejeme si... 10:05 Toleranční patent 10:25 Na koberečku (60. díl) 10:40 Cesta k andělům (21. díl): Jiří Strach 11:30 Noekreace aneb Vandrování (50. díl) 11:40 Toulání 11:45 Bolek a Lolek (54. díl): Popelka 12:00 Polední modlitba 12:05 Byzantské liturgické zpěvy: Janáčkův máj 2010 13:25 Cesty za poznáním: Meknes 13:40 Noemova pošta 2010: srpen 15:10 Jsem šťastný, buďte i vy! 15:40 JuniorTV Kopřivnice (8. díl) 16:05 Cesty za poznáním: Budapešťský parlament [P] 16:15 V dalekém Ouangu 16:40 Přejeme si... 16:55 Čtete z křesťanských periodik 17:00 NOEparáda (79. díl): 19. finále 17:25 V posteli Pod nebesy IV. (6. díl) 18:15 Noeland (23. díl) 18:45 Bolek a Lolek (55. díl): Čarodějovo zrcadlo [P] 18:55 Jsme živé kameny [P] 19:25 Ekoauto (10. díl) [P] 19:40 Hornolidečko – Horní Lideč 20:00 Harfa Noemova II. (9. díl) 20:20 Cesty za poznáním: Čína [P] 21:15 Na koberečku (67. díl) [P] 21:30 Znojmo ve spirále času [P] 21:50 Noekreace aneb Vandrování (50. díl) 22:05 Noční univerzita: Mým pokrmem je konat vůli – P. Aleš Opatrný [P] 22:50 Léta letí k andělům (35. díl): Jitka Molavcová 23:10 O Václavovicích 23:55 Byzantské liturgické zpěvy: Janáčkův máj 2010 1:15 Poslech Radia Proglas [L].

Úterý 31. 8. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 Cesty za poznáním: Palengue 6:15 Kulatý stůl na téma: Rekapitulace návštěvy Svatého otce Benedikta XVI. 7:25 Noeland (23. díl) 7:55 JuniorTV Kopřivnice (8. díl) 8:15 V posteli Pod nebesy IV. (11. díl) 9:05 Noekreace aneb Vandrování (50. díl) 9:15 Mistře, kde bydlíš? 9:45 Zelená energie 10:05 Jedenkrát smrt, prosím 10:35 Platinové písničky (9. díl): Dechovka 11:05 Hlubinami vesmíru s doc. Jospim Kleczkem: O životě ve vesmíru (2. díl) 11:45 Bolek a Lolek (55. díl): Čarodějovo zrcadlo 12:00 Polední modlitba 12:05 Hrajeme pro hřiště 13:15 Mikroregion Třemšín (3. díl) 13:30 Arcibiskupský zámek Kroměříž 14:00 Národní kámen 14:40 Ekoauto (10. díl) 14:55 Pro zdraví (5. díl): Otevření Hospice sv. Lukáše 15:05 Frano z Malesie 15:30 Noční univerzita: Mým pokrmem je konat vůli – P. Aleš Opatrný 16:20 Cesty za poznáním: Reykjavík [P] 16:45 Svět mýma očima: Prašivá 2010 16:55 BET LEICHEM – vnitřní domov (4. díl): Martin Kříž 17:10 Smysl utrpení [P] 17:25 GOODWILLBOY IV. (7. díl) 18:05 Na koberečku (67. díl) 18:20 Slovo pre Teba (2. díl) 18:35 Bolek a Lolek (55. díl): Čarodějovo zrcadlo 18:45 Ve jménu Ježíše (17. díl): Totila a Benedikt 19:10 Noekreace aneb Vandrování (50. díl) 19:20 Přejeme si... 19:35 Cesty za poznáním: Meknes 19:45 Zpravodajské Noeviny [P] 20:00 Po stopách Ježíše Krista (1. díl): Stalo se... [P] 20:30 Salesko 20:50 Zpravodajské Noeviny 21:00 Danko II. 21:20 Křížovatky – Aleš Jaluška (8. díl) 21:45 Čtete z křesťanských periodik 21:55 Bez hábitu (20. díl): Řád menších bratří – Františkáni 22:55 Putování modrou planetou: Kamčatka krásná neznámá 23:30 Historie válečného letectví (8. díl): Dva roky války, Maximální úsilí 0:05 Zpravodajské Noeviny 0:15 U NÁS aneb od cimbalu o lidové kultuře (5. díl): Zpíváme si pro radost 2008 1:15 Poslech Radia Proglas [L].

Středa 1. 9. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 Zpravodajské Noeviny 6:15 Bez hábitu (20. díl): Řád menších bratří – Františkáni 7:15 Čtete z křesťanských periodik 7:20 Noekreace aneb Vandrování (50. díl) 7:30 Znojmo ve spirále času 7:50 Harfa Noemova II. (9. díl) 8:10 Arcibiskupský zámek Kroměříž 8:40 Slovo pre Teba (2. díl) 8:50 Salesiáni na Kubě [P]

9:15 Platinové písničky (9. díl): Dechovka 9:45 Po stopách Ježíše Krista (1. díl): Stalo se... 10:15 Moldávie země zelená 10:30 Generální audience Benedikta XVI. [L] 12:00 Mše svatá z kaple Telepace [L] 12:45 Přejeme si... 13:00 Jsme živé kameny 13:30 Čtete z křesťanských periodik 13:40 Cesty za poznáním: Reykjavík 14:05 Ekoauto (10. díl) 14:20 JuniorTV Kopřivnice (8. díl) 14:40 Na koberečku (67. díl) 14:55 Mikroregion Třemšín (3. díl) 15:05 Frano z Malesie 15:30 Cesty za poznáním: Budapešťský parlament 15:40 Zpravodajské Noeviny 16:00 NOEparáda (79. díl): 19. finále 16:25 La Saletta 16:50 Cesty za poznáním: Heraklion [P] 17:00 V posteli Pod nebesy V. (1. díl) [P] 17:50 Pro víta mundi (47. díl): Jan Rychlý, SDB 18:20 Hornolidečko – Horní Lideč 18:30 Bolek a Lolek (56. díl): Drak [P] 18:40 Cesty za poznáním: Čína 19:35 Čtete z křesťanských periodik 19:40 Přejeme si... [P] 20:00 Angola – mladá země [P] 20:25 Mons. Dominik Duka – Církev, vlast, stát [P] 21:20 Kdo chce kam... 21:45 Zpravodajské Noeviny 22:00 Historie válečného letectví (9. díl): Superpevnost, Cesta do Říma [P] 22:25 Skanzen Strážnice 22:50 Noekreace aneb Vandrování (50. díl) 23:00 Generální audience papeže Benedikta XVI. [P] 23:30 Křížovatky – Aleš Jaluška (8. díl) 0:05 Otazníky na téma: Romské dítě v neromské rodině 1:40 Poslech Radia Proglas [L].

Čtvrtek 2. 9. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE 6:05 Zpravodajské Noeviny 6:15 Jsme živé kameny 6:45 Čtete z křesťanských periodik 6:50 Angola – mladá země 7:15 Platinové písničky (9. díl): Dechovka 7:45 Cesta k hudbě 8:05 Cesty za poznáním: Reykjavík 8:30 Presence: Presence – hudební chvály 9:45 Cesty za poznáním: Meknes 10:00 Kulatý stůl na téma: Rekapitulace návštěvy Svatého otce Benedikta XVI. 11:10 Posvátný okrsek OSTROV 11:30 Přejeme si... 11:45 Bolek a Lolek (56. díl): Drak 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Byzantské liturgické zpěvy: Janáčkův máj 2010 13:35 Generální audience papeže Benedikta XVI. 14:05 Cesty za poznáním: Čína 15:00 Noeland (23. díl) 15:30 Boromejky pod Petřínem 15:45 Slovo pre Teba (2. díl) 16:00 Zpravodajské Noeviny 16:10 Putování modrou planetou: Kamčatka krásná neznámá 16:45 Křížovatky – Martina Špinková (9. díl) [P] 17:10 Salesko 17:35 CampFest 2007 [P] 17:45 Noekreace aneb Vandrování (50. díl) 18:00 Ve jménu Ježíše (17. díl): Totila a Benedikt 18:30 Bolek a Lolek (56. díl): Drak 18:40 Cesta k andělům (21. díl): Jiří Strach 19:30 Pro zdraví (6. díl): Zdravotní klauni [P] 19:40 Zpravodajské Noeviny [P] 20:00 U NÁS [L] 21:00 Přejeme si... 21:15 P.S.: P. Jan Pacner [P] 21:40 Zpravodajské Noeviny 22:00 Pomoc potřebným v Nigérii [P] 22:15 Arcibiskupský zámek Kroměříž 22:45 NOEparáda (79. díl): 19. finále 23:10 Pro víta mundi (29. díl): Petr Váňa 0:05 Zpravodajské Noeviny 0:20 V posteli Pod nebesy V. (1. díl) 1:10 Poslech Radia Proglas [L].

Pátek 3. 9. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 Zpravodajské Noeviny 6:20 Noekreace aneb Vandrování (50. díl) 6:30 NOEparáda (79. díl): 19. finále 6:55 Svět mýma očima: Prašivá 2010 7:10 Pro víta mundi (29. díl): Petr Váňa 8:00 Návrat orla skalního do české přírody 8:30 Cesty za poznáním: Budapešťský parlament 8:40 Mons. Dominik Duka – Církev, vlast, stát 9:35 Kdo chce kam... 10:00 Na koberečku (67. díl) 10:15 Cesty za poznáním: Čína 11:10 Okolo houslí 11:25 Jilovské zlatodoly 11:35 Hornolidečko – Horní Lideč 11:45 Bolek a Lolek (56. díl): Drak 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Přejeme si... 12:20 Historie válečného letectví (9. díl): Superpevnost, Cesta do Říma 12:45 Skanzen Strážnice 13:05 Toulání 13:10 Angola – mladá země 13:40 Hrajeme pro hřiště 14:50 Premonstráti z Grimbergenu 15:05 Znojmo ve spirále času 15:25 Jsme živé kameny 16:00 Zpravodajské

Noeviny: 2. 9. 2010 16:15 Arcibiskupský zámek Kroměříž 16:45 Čtete z křesťanských periodik 16:50 Po stopách Ježíše Krista (1. díl): Stalo se... 17:20 Ekoauto (10. díl) 17:35 Harfa Noemova II. (9. díl) 18:00 Salesiáni na Kubě 18:20 Cesty za poznáním: El Escorial [P] 18:30 Bolek a Lolek (57. díl): Karkulka [P] 18:45 V posteli Pod nebesy V. (1. díl) 19:40 H2Onews (91. díl): Týdenní zpravodajský souhrn ze světa [P] 20:00 Kulatý stůl: Gospely [L] 21:30 Cesty za poznáním: Budapešťský parlament 21:40 Na koberečku (67. díl) 22:00 Nedělní čtení: 23. neděle v mezidobí [P] 22:30 Přejeme si... 22:45 Cesta k andělům (21. díl): Jiří Strach 23:35 Křížovatky – Martina Špinková (9. díl) 0:05 H2Onews (91. díl): Týdenní zpravodajský souhrn ze světa 0:15 Putování modrou planetou: Kamčatka krásná neznámá 0:50 CampFest 2007 1:00 Poslech Radia Proglas [L].

Sobota 4. 9. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 H2Onews (91. díl): Týdenní zpravodajský souhrn ze světa 6:15 P.S.: P. Jan Pacner 6:40 Křížovatky – Martina Špinková (9. díl) 7:05 Frano z Malesie 7:30 Angola – mladá země 8:00 Hermie – obyčejná housenka [P] 8:30 Noeland (23. díl) 9:00 Ve jménu Ježíše (17. díl): Totila a Benedikt 9:35 NOEparáda (79. díl): 19. finále 10:00 Streetlight 10:30 JuniorTV Kopřivnice (8. díl) 10:50 V posteli Pod nebesy V. (1. díl) 11:45 Cesty za poznáním: Heraklion 12:00 Polední modlitba Sv. otce Benedikta XVI. [P] 12:10 Zpravodajské Noeviny 12:25 Nedělní čtení: 23. neděle v mezidobí 12:55 Přejeme si... 13:10 Cesty za poznáním: Reykjavík 13:40 U NÁS 14:40 Noekreace aneb Vandrování (50. díl) 14:50 Cesta k hudbě 15:10 Kouzlo štípských varhan [P] 15:25 Platinové písničky (9. díl): Dechovka 16:00 H2Onews (91. díl): Týdenní zpravodajský souhrn ze světa 16:10 Pro víta mundi (1. díl): Mons. František V. Lobkowicz [P] 16:50 Cesty za poznáním: Meknes 17:00 Po stopách Ježíše Krista (1. díl): Stalo se... 17:30 CampFest 2007 17:40 Pomoc potřebným v Nigérii 18:00 Krásy Čech a Moravy (1. díl): Karlštejn [P] 18:30 Barberbieni [P] 19:25 Nedělní čtení: 23. neděle v mezidobí 20:00 Cesta k andělům (33. díl) [P] 20:50 Přejeme si... 21:05 Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem – Zeň objevů 1. díl [P] 22:00 Hudba na pražské Loretě [P] 22:35 Smysl utrpení 22:50 Pro zdraví (6. díl): Zdravotní klauni 23:00 Bez hábitu (20. díl): Řád menších bratří – Františkáni 0:05 Hrajeme pro hřiště 1:15 Poslech Radia Proglas [L].

Neděle 5. 9. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 Evangelium [P] 6:15 Nedělní čtení: 23. neděle v mezidobí 6:45 CampFest 2007 6:55 U NÁS 7:55 Salesiáni na Kubě 8:15 Přejeme si... 8:30 Znojmo ve spirále času 8:50 Jsme živé kameny 9:20 Evangelium 9:30 Mše svatá se Sv. otcem z Carpineto Romano [L] 11:10 Cesty za poznáním: Reykjavík 11:35 Na koberečku (67. díl) 11:50 Čtete z křesťanských periodik [P] 12:00 Přímý přenos polední modlitby Sv. otce Benedikta XVI. [L] 12:25 Zpravodajský souhrn týdne [P] 13:05 Platinové písničky (13. díl): Dechovka [P] 13:40 Cesta k andělům (33. díl) 14:30 Pro zdraví (6. díl): Zdravotní klauni 14:40 Mons. Dominik Duka – Církev, vlast, stát 15:35 Kdo chce kam... 16:00 JuniorTV Kopřivnice (8. díl) 16:20 Ve jménu Ježíše (18. díl): Řehořovi mniši [P] 16:50 Noekreace aneb Vandrování (51. díl) [P] 17:00 Noeland (23. díl) 17:30 Hermie – obyčejná housenka 18:00 V posteli Pod nebesy V. (1. díl) 18:50 Evangelium 19:00 Angola – mladá země 19:25 Mikroregion Třemšín (4. díl) [P] 19:35 Čtete z křesťanských periodik 19:40 Přejeme si... [P] 20:00 Octava dies (587. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu [P] 20:30 Závěrečný galakoncert festivalu Moravské Budějovice [P] 21:55 Po stopách Ježíše Krista (1. díl): Stalo se... 22:25 Salesko 22:45 Cesty za poznáním: El Escorial 22:55 Nedělní čtení: 23. neděle v mezidobí 23:25 CampFest 2007 23:35 Čtete z křesťanských periodik 23:40 Přímý přenos polední modlitby Sv. otce Benedikta XVI. 0:05 Zpravodajský souhrn týdne 0:45 Smysl utrpení 1:00 Poslech Radia Proglas [L].

DENNÍ MODLITBA APOŠTOLÁTU

Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den a ve spojení s tvým Synem, který ve mši svatě neustále zpřítomňuje svou oběť za záchranu světa, ti v něm nabízím své modlitby, práce, utrpení i radosti.

Duch Svátý, který vedl Ježíše, ať je i mým průvodcem a dává mi sílu svědčit o tvé lásce. Spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, to všechno přináším jako svou nepatrnou oběť zvláště na úmysly Svatého otce a našich biskupů ...

Svatý Františku Xaverský, oroduj za nás!
Svatá Terezie od Dítěte Ježíše, oroduj za nás!

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU NA ZÁŘÍ 2010

Všeobecný: Aby hlásání Božího slova v méně rozvinutých oblastech světa obnovovalo srdce lidí a povzbuzovalo je k aktivní práci pro opravdový společenský pokrok.

Misijní: Abychom otevírali svá srdce lásce, a tak učinili konec četným válkám a konfliktům, jimiž stále krvácí náš svět.

Úmysl našich biskupů: Aby děti v našich školách byly nejen vzdělávány, ale i vychovávány k osvědčeným mravním hodnotám.

V neděli 12. září 2010 se koná **POUTNÍ SLAVNOST PANNY MARIE V ROKOLI U NOVÉHO MĚSTA NAD METUJÍ**. Mše svatě budou v 10.30 a v 15 hodin, v 13.30 hodin bude pobožnost křížové cesty.

Sestry premonstrátky ze Svatého Kopečka u Olomouce Vás srdečně zvou na nový cyklus duchovních obnov se sv. Augustinem. Setkání bude doprovázet stejnojmenný film, který vznikl na podnět papeže Benedikta XVI. **Duchovní obnova se sv. Augustinem I. „Chci Tebe, Pane, milovat a oslavovat Tvé jméno, protože jsi mi odpustil mé hříšné skutky“** se uskuteční ve dnech **11.-12. 9. 2010**. Program začíná v sobotu v 9 hodin mši svatou v bazilice Navštívení Panny Marie a pokračuje v Norbertinu (vede S. Siarda L. Trochtová). Zakončení v neděli ve 13 hodin. Ubytování a stravování je zajištěno v Norbertinu. **Cena: 530 Kč.** Z důvodu omezené kapacity je nutné se přihlásit do **7. 9. 2010** na e-mail: info@premonstratky.cz nebo na tel. 733 755 836.

POUTĚ V ŽAROŠICÍCH V ZÁŘÍ 2010

4. září - První mariánská sobota - malá pouť • 13.00 žehnání pramene ve Zdravé Vodě • 17.00 růženec • 17.30 poklona • 18.00 mše svatá, průvod kolem kostela, svátostné požehnání a rozloučení s pouťníky.

8. září - Domácí pouť • 17.30 pobožnost u kaple na Silničné a průvod do Žarošic • 19.00 mše svatá ve farním kostele v Žarošicích.

11. září - ZLATÁ SOBOTA U STARÉ MATKY BOŽÍ - hlavní pouť • 7.00 mše svatá • 11.00 mše svatá ve slovenštině • 13.00 žehnání pramene ve Zdravé Vodě a průvod do Žarošic • 14.30 modlitba růžence • 15.00 křížová cesta • 16.00 mše svatá • 17.15 poklona • 18.00 hlavní mše svatá (Mons. Vojtěch Cikrle, biskup brněnský), průvod se sochami a svátostné požehnání, po skončení v kostele mše svatá ve slovenštině a na prostranství setkání mládeže • 22.00 v kostele žarošské zpěvy a modlitby • 24.00 půlnoční mše svatá - kostel otevřen přes celou noc.

12. září • 6.00 ranní chvály • 7.00, 8.30, 10.00 a 11.15 mše svatá • 14.30 litanie a svátostné požehnání.

13. září - Mariánská pouť • 18.30 růženec • 19.00 mše svatá, světelný průvod a zasvěcení Panně Marii.

Římskokatolická farnost Tábor-Klokoty a Obláti Panny Marie Neposkvrněné Vás zvou na **1. SOBOTU na Klokotech 4. září 2010 - P. Jan Kunik: Maria Královna**. Program: 15.00 klokotské hodinky • 15.30 tematická promluva • 16.20 výstav Nejsvětější svátosti, růženec + svátost smíření v kostele • 17.00 mše svatá v kostele Nanebevzetí P. Marie.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

28. SRPNA - 4. ZÁŘÍ 2010

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec - dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec - nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 29. 8.		PO 30. 8.		ÚT 31. 8.		ST 1. 9.		ČT 2. 9.		PÁ 3. 9.		SO 4. 9.			
Antifona	919	1029	934	1045	949	1061	964	1077	980	1096	1734	1953	1666	1883		
Žalm	784	883	783	881	783	881	784	883	784	883	783	881	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	920	1029	935	1045	949	1062	964	1078	981	1096	1734	1953	1666	1883		
Antifony	920	1030	935	1046	950	1062	965	1079	981	1097	998	1115	1014	1132		
Žalmy	921	1030	936	1046	950	1063	965	1079	981	1097	998	1115	1014	1132		
Krátké čtení a zpěv	923	1033	938	1049	953	1066	969	1083	985	1101	1735	1954	1668	1885		
Antifona k Zach. kantiku	713	804	939	1050	953	1066	969	1083	985	1101	1492	1679	1669	1886		
Prosby	924	1034	939	1050	953	1066	969	1084	985	1101	1724	1943	1655	1886		
Závěrečná modlitba	713	804	939	1050	954	1067	970	1084	986	1102	1492	1680	1656	1888		
Modlitba během dne:																
Hymnus	925	1035	940	1051	954	1067	970	1085	986	1103	1003	1120	1018	1137		
Antifony	925	1036	940	1051	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138		
Žalmy	926	1036	940	1052	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138		
Krátké čtení	927	1038	943	1054	957	1070	973	1088	989	1106	1006	1124	1021	1141		
Závěrečná modlitba	713	804	943	1054	957	1071	973	1088	990	1106	1006	1124	1022	1141		
Nešpory:																
SO 28. 8.																
Hymnus	915	1024	929	1039	944	1056	959	1072	975	1090	991	1108	1736	1955	1024	1143
Antifony	916	1025	929	1040	945	1057	960	1073	976	1091	992	1109	1009	1126	1025	1144
Žalmy	916	1025	930	1040	945	1057	960	1073	976	1091	992	1109	1009	1126	1025	1144
Kr. čtení a zpěv	918	1027	933	1043	947	1060	962	1076	979	1094	995	1112	1737	1956	1027	1146
Ant. ke kant. P. M.	713	804	713	805	948	1060	962	1076	979	1094	995	1112	1492	1680	714	805
Prosby	918	1028	933	1044	948	1060	963	1076	979	1095	995	1112	1731	1950	1028	1147
Záv. modlitba	713	804	713	804	948	1061	963	1077	980	1095	996	1113	1492	1680	714	806
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Liturgická čtení

Neděle 29. 8. - 22. neděle v mezidobí

1. čt.: Sir 3,19-21.30-31

Ž 68(67),4-5ac.6-7ab.10-11

Odp.: 11b (*Bože, ve své dobrotě ses postaral o chudáka.*)

2. čt.: Žid 12,18-19.22-24a

Ev.: Lk 14,1,7-14

Slovo na den: Na poslední místo.

Pondělí 30. 8. - ferie

1. čt.: 1 Kor 2,1-5

Ž 119(118),97.98.99.100.101.102

Odp.: 97a (*Jak miluji tvůj zákon, Hospodine!*)

Ev.: Lk 4,16-30

Slovo na den: Radostnou zvěst.

Úterý 31. 8. - ferie

1. čt.: 1 Kor 2,10b-16

Ž 145(144),8-9.10-11.12-13ab.

13cd-14

Odp.: 17a (*Spravedlivý je Hospodin ve všech svých cestách.*)

Ev.: Lk 4,31-37

Slovo na den: Svrchovanou mocí

poručí nečistým duchům.

Středa 1. 9. - ferie

1. čt.: 1 Kor 3,1-9

Ž 33(32),12-13.14-15.20-21

Odp.: 12b (*Blaze lidu, který si Hospodin vyvolil za svůj majetek.*)

Ev.: Lk 4,38-44

Slovo na den: On se nad ní sklonil.

Čtvrtek 2. 9. - ferie

1. čt.: 1 Kor 3,18-23

Ž 24(23),1-2.3-4ab.5-6

Odp.: 1a (*Hospodinu náleží země i to, co je na ní.*)

Ev.: Lk 5,1-11

Slovo na den: Trochu od břehu.

Pátek 3. 9. - památka sv. Řehoře Velikého

1. čt.: 1 Kor 4,1-5

Ž 37(36),3-4.5-6.27-28.39-40

Odp.: 39a (*Spravedlivým přichází spása od Hospodina.*)

Ev.: Lk 5,33-39

Slovo na den: Jedí a pije.

Sobota 4. 9. - nez. sob. památka Panny Marie

1. čt.: 1 Kor 4,6-15

Ž 145(144),17-18.19-20.21

Odp.: 18a (*Blízko je Hospodin všem, kdo ho vzývají.*)

Ev.: Lk 6,1-5

Slovo na den: Proč děláte, co se v sobotu nesmí?

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

VELISLAVOVA BIBLE - VELISLAI BIBLIA PICTA - VELISLAUS BIBLE

Zdeněk Uhlíř

Stručná publikace pojednávající o historii a obsahu *Velislavovy bible*. Součástí je i CD-ROM, na kterém je bible v digitální podobě. *Velislavova bible* je ojedinělá obrazová bible, která byla vytvořena v letech 1325–1349. *Velislavova bible* patří k nejrozsáhlejším obrazovým knihám středověku, neboť i po ztrátě několika listů obsahuje 747 ilustrací, které zobrazují začátek Starého zákona, část evangelií a Skutků apoštolských, celou Apokalypsu a také Legendu o sv. Václavovi. Originál bible je uložen ve speciálních podmínkách v depozitáři Národní knihovny, veřejnosti přístupný není.

Národní knihovna České republiky • Křídový papír, brož.,
154 x 232 mm, 40 stran + CD-ROM, 159 Kč

... A CO O TOM ŘÍKÁ BIBLE

Výběr původních textů Derek Williams • Překlad Lukáš Drexler

Tato kniha předkládá nejrůznější biblické texty systematicky rozříděné podle témat a poskytuje tak ucelený biblický pohled na mnoho teologických, praktických, společenských i duchovních otázek. Je určena jak pro pravidelné čtení, tak pro příležitostné studium. Každá z 365 kapitol nabízí tematicky uspořádané čtení na jednotlivé dny v roce. Přehledné rejstříky jsou praktickou pomůckou pro přípravu domácích pobožností i biblických programů na určité téma.

Česká biblická společnost • Váz., 195x260 mm, 414 stran, 490 Kč

UZDRAVENÍ SKRZE BIBLI

Michael Marsch • Z němčiny přeložila Aranka Gärtnerová

Dominikánský kněz M. Marsch nabízí velmi užitečné myšlenky pro uzdravení a prohloubení víry v úvahách nad biblickými texty. Zároveň dává čtenáři nahlédnout do hlubinně-psychologického výkladu Pisma, který je u nás zatím málo znám.

Karmelitánské nakladatelství • Brož., 115x118 mm, 136 stran, 139 Kč

BIBLICKÉ PŘÍBĚHY S HLAVOLAMY

Text Leena Laneová • Ilustrace Graham Round • Z angličtiny přeložili Marta Hudoušková a Ondřej Schrötter

Příběhy Starého a Nového zákona, jejichž podání je přizpůsobeno dětskému čtenáři. Za každým vyprávěním následuje k danému textu dvoustrana nejrozmanitějších hlavolamů, jejichž správné výsledky uzavírají oddíl starozákonních, resp. novozákonních textů. Na konci knihy je uveden seznam příběhů s odkazy na příslušná místa v Bibli a závěrečný kvíz.

Karmelitánské nakladatelství
Brož., 190x190 mm, 192 stran, 249 Kč

BIBLICKÁ SUDOKU 2

Odpočívá Paia A. Řebíčková

Nový rozšířený soubor netradičních „biblických sudoku“ pro všechny, kdo mají rádi rébusy a hádanky a přitom se chtějí dozvědět něco nového o Bibli.

Česká biblická společnost • Brož., A5, 240 stran, 149 Kč

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o.,
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

771 11 Olomouc 2

147/2002

P. P.

D + 1

771 11 Olomouc 1

Dolní nám. 24

Matice cyrilometodějská s. r. o.